Melisa Kesmez

Nohut Oda*

*SEL

NOHUT ODA*

MELİSA KESMEZ, Eylül 1980'de İstanbul'da doğdu. Mimar Sinan Üniversitesi'nde Sosyoloji okudu. Bir dönem Londra'da yaşadı. Çeşitli dergi ve gazetelerde edebiyat, müzik ve fotoğraf üzerine yazıları, söyleşileri ve çevirileri yayınlandı. *Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz* ve *Bazen Bahar* adlı iki öykü kitabı yazdı. *Bazen Bahar* ile 2017 NDS Edebiyat Ödülü'nde Mansiyon aldı. İstanbul'da yaşıyor. Keriman adlı bir kedisi var.

Oyun çevirileri:
Dövüş Gecesi (Fight Night / Alexander Devriendt)
Yeni Öğretmenimiz Bir Canavar (Our Teacher's a Troll / Dennis Kelly)
Bunu Ben de Yaparım (NippleJesus / Nick Hornby)
İyi Şeyler Olacak Diye Düşün (Growth / Luke Norris)
Limon Limon Limon Limon Limon (Lemons Lemons Lemons Lemons Lemons / Sam Steiner)
İnsan Kulağı (Human Ear / Alexandra Wood)

Dramaturji:
Bunu Ben de Yaparım (NippleJesus / Nick Hornby)
İyi Şeyler Olacak Diye Düşün (Growth / Luke Norris)
Çirkin (The Ugly One / Marius von Mayenburg)
Aslında Özgürsün (Duygu Asena, Ali Kemal Güven)

Kitap çevirileri:
Ateşteki Güve, Sel Yayıncılık (The Early Stories of Truman Capote / Truman Capote)

*SEL YAYINCILIK / ÖYKÜ

*SEL YAYINCILIK
Kuloğlu Mahallesi, Turnacıbaşı Caddesi,
No: 17, Beyoğlu – İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85

http://www.selyayincilik.com
E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:
Çatalçeşme Sokak, No: 19, Giriş Kat
Cağaloğlu - İstanbul
E-mail: siparis@selyayincilik.com
Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

*SEL YAYINCILIK: 934
ISBN 978-975-570-935-2

NOHUT ODA
Melisa Kesmez
Öykü

© Melisa Kesmez, 2018
© Sel Yayıncılık, 2018

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı
Editör: Bilge Sancı
Kapak tasarım ve teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Eylül, 2018

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

Melisa Kesmez

Nohut Oda

Öykü

İçindekiler

Kalanlar 11

Son Bir Çay 27

Annemin Çadırı 53

Görüşürüz 69

Kız Kardeşim Handan 85

"Yaşamın ilk çabası kabuk oluşturmaktır."

Gaston Bachelard, Mekânın Poetikası

Kendini bildi bileli kabuğunu arayanlara...

En çok kardeşime...

Kalanlar

Bir fotoğraf yolladı gittiğinin ikinci günü. Kaldığı odanın penceresinden çekmiş. Üzeri karla kaplı kiremit çatıların arkasında sivri doruklarıyla bembeyaz dağlar görünüyor. Kuzeyin buradakilere hiç benzemeyen dağları. Fotoğrafın altına "Dünyanın bittiği yerdeyim. Şu dağların ardında hayat var desem inanır mısın?" yazmış. Kumaşının yünlü olduğunu hayal ettiğim turuncu perdenin kenarı görünüyor, pervazda bir fincan duruyor; yarısı boş ya da yarısı dolu, sıcaklığıyla cam buğulanmış.

Çayından bir yudum alıp bu kareyi çekmek için telefonuna uzandığı ânı düşündüm fotoğrafa bakıp. Dönüp kendi fincanıma baktım sonra. Başka bir pencerenin kenarında, başka bir fincan. Camın arkasında bambaşka bir manzara. Sokak boyu uzanan bitişik nizam apartmanlar, kenarına eski bir kanepe bırakılmış çöp konteyneri, belediyenin amansızca budadığı kel çınar ağacı, sokak

lambasının üzerinde gece gündüz muhakkak önemli bir şeyler anlatan bir karga... Zihnimde iki fincanın arasına, İstanbul'dan Tromso'ya dümdüz bir çizgi çizdim sonra. Birlikte içilebilmek için ne kadar uzaklardı.

Dünya haritası olacaktı bir yerlerde, çekmeceden çıktı, getirip boylu boyunca yaydım masaya. Parmaklarım kendiliğinden İstanbul'u buldu hemen. Sonra kuzeye doğru çıkmaya başladılar. Önce Bulgaristan. Az yukarısında Romanya. Sonra Ukrayna, biraz solunda Polonya ve nihayet Baltık Denizi. Denizi aşıp İsveç'te karaya çıktım. Bütün ülkeyi boydan boya tırmandım. Norveç sınırını geçtim ve bir süre daha tırmanmaya devam ettim. En sonunda buldum fotoğraftaki dağları. Görür görmez anladım onlar olduklarını. Dağların hemen karşısında da bir pencere. Sıcak bir fincan çayla buğulanmış, turuncu perdeli. Pencerenin arkasındaki aşina olduğum o esmer yüzü hemen tanıdım.

İki fincan arasındaki beş bin kilometrelik bu muhayyel güzergâhı böyle gidip durdum haftalarca. Ne zaman çay koyup pencereye komşu masama otursam, gönderdiği fotoğrafı açıp o dağlara baktım, sonra önüme haritayı serdim.

Bir akşam Kadıköy'deki evindeyiz. Her şey toplanmış, eşyalar çoktan dağıtılmış. Kalan birkaç ıvır zıvırın arasında kıçımızı koyacak yer bulmuşuz. Ertesi gün uçacak. Üçlü koltuğu bana bırakıyor. Mini fırını da. Tek kişilik, üstelik kolçaksız koltuğumla bir dişçi muayenehanesinin bekleme odasına benzeyen salonumda, artık uzanarak kitap okuyabilirim diye seviniyorum.

Bu sevinci o an uyduruyorum, tepemizde dolaşan veda bulutunu kovalamak için.

"Ondan bundan topladıklarınla evin yamalı bohçaya döndü, haberin yok," deyip gülüyor.

Neredeyse bir yıl boyunca peyderpey eşya taşıyarak nihayet yaşanır bir yere dönüştürebildiğim evimi düşünüyorum o böyle deyince. Milano'ya taşınan bir hayatın bakiyesi cam sehpayı. Sydney'e uçan yaşlı gözlerin geride bıraktığı kitaplığı. Londra'ya götürülemeyen halıları, "Bunlar babaannemindi, sende kalsın," diyerek kucağıma bırakılan likör takımını, hiç tanışmadığım bir dayının daktilosunu, toprak saksısında cüce bir kauçuk ağacını...

Dediği kadar vardı. Sahiden de türlü evin yastığından, yorganından, rakı bardağından, sandalyesinden düzmüştüm kendiminkini. Sancılı bir ayrılığın ardından ceketini alıp çıkan fevri aklımı sevsinler, bir süre gururlu ama cascavlak ortada kalmış, ancak zamanla, birer birer dağılan tanış evlerinden çıkma eşyayla kendimi muhafaza edecek bir yer tertip edebilmiştim.

Her bir eşya hususi hikâyesiyle gelmiş, benim hatırıma aynı çatının altında buluşmuştu. Bir oda-bir salon evimde yan yana getirdiğim mobilyalar bundan birkaç ay öncesine kadar İstanbul'un başka başka evlerini mesken bellemiş, eski sahiplerine o evlerde bambaşka bir nizam içerisinde yoldaş olmuş, bambaşka yaşamlara temas etmiş, bambaşka teamül ve alışkanlıklarla haşır neşir olmuş, bu sayede her biri başka bir hikâyenin gerektirdiği ölçüde ve yönde eskimiş, aşınmış, tahrip olmuşlardı. Daha mı az yalnızdım bu sayede, yoksa

daha mı çok, tam bilemiyordum. Gecesine göre değişiyordu hislerim. O esnada çalan şarkıya göre de...

"Resmen gidiyorum," demişti evindeki o son gece, siyah bakkal torbasından bir kutu Tuborg çıkarıp açarken. Evrak kürek aylardır hayata geçirmek için uğraşıp durduğu planı ilk kez gönül rahatlığıyla, yüksek sesle dile getiriyordu. Başvurduğu üniversiteden kabul gelmiş, pasaporttur, vizedir, bütün işler halledilmiş, havaalanı transferinden orada kalacağı odaya kadar her şey ayarlanmıştı. Geriye sadece şu kapının kenarındaki iki dev bavulu uçağa sürüklemek, bir de bu son geceyi atlatmak kalmıştı.

Son birkaç yılda böyle kaç evin mobilyasız, perdesiz çıplak salonunda oturmuş, "bu gece son" demekten imtina ederek ve bilakis yürek soğutan konulardan bahsetmeye özen göstererek kaç evin kapanışına şahitlik etmiştim, kaç kapıdan son anda kolumun altına sıkıştırılan resim çerçeveleri, minderler, salon bitkileri, türlü türlü mutfak eşyasıyla çıkmıştım hatırlamıyordum. Her defasında kucağımda bir abajur ya da rulo edilmiş bir kilimle metroya biniyor, katlanır bir sandalyeyle sarı dolmuşa sığmaya çalışıyor veyahut kolumun altında bir duvar saati, son vapuru yakalıyordum. Sağdan soldan bulduğu işe yarar her şeyi yuvarlaya yuvarlaya yuvasına taşıyan bir karıncadan farkım kalmamıştı.

Neticede, bir süredir birilerinin habire buralardan gitme kararı aldığı, ki bazısınınki gitmekten ziyade kaçmaktı, bir arkadaş yolcu etme mekanizmasına dönüşmüştü hayatım.

"Kitapları ne yaptın?" diye sormuştum o akşam. Kitaplar en zoruydu, biliyordum. Yıllardır o evden o eve koli koli taşıdığın, bin türlü nakliyeci suratı çektiğin, evlat gibi üzerine titrediğin ama işte bir gün gelip vedalaşılması icap eden kitaplarını öyle birine emanet etmeliydin ki, bir daha dönüp almayacak da olsan, bundan böyle emin ellerde olduklarını bilmen gerekirdi.

"Kitaplar annemin evine gitti," demişti. "Koliledik, bodruma koyduk."

Üzülmüştü de belli etmek istememişti, yine de görmüştüm yüzünde hüznü, konuyu değiştirmişti hemen. Yatağını yeni evlenen bir arkadaşına hediye ettiğini anlatmıştı peşine. "Umarım onlara mutluluk getirir, bana getirmedi," diye de eklemişti göz kırparak. Ağlanacak halimize güldüğümüz zamanlarda attığımız kahkahalardan birini atmıştı üstüne. Halıları satmıştı. Bütün kap kacak da İstanbul'da okul kazanmış Ankaralı bir öğrencinin mutfağındaydı artık.

Bu evi kurduğumuz günü hatırlıyordum. Fayanslarını tek tek tellediğimiz, lavabolarını ovduğumuz, taşlarını sildiğimiz, perdelerini astığımız, şunu şöyle mi koysak, böyle mi koysak diye mobilyaları küçücük salonda döndürüp döndürüp durduğumuz günü. Gecenin geç bir saati turşu vaziyette eserimizin karşısına geçip, "Halıları da serince eve benzedi," deyişimizi.

Bir gün bozmak için kurmamıştı orayı şüphesiz. Daha taşındığı gün bir ömür orada kalacakmış gibi dizmişti mutfak dolaplarına bardaklarını yan yana.

Her seferinde o kupkuru evleri daha ilk günden yaşayan bir yer haline getirmenin yollarını arıyorduk.

Çünkü orayı bir an evvel senin kılman, seninle nefes alıp veren, sen kokan bir yer haline getirmen gerekiyordu. Sonsuz yuva arayışımızın kurallarından biriydi bu. Daha kolileri açarken başlıyordun mekânla arandaki boşluğu doldurmaya, bir örümcek gibi örüyordun ağını, duvardan duvara, odadan odaya.

Koliler kamyondan iner inmez elini hiçbir yere sürmeden ilkin mutfağı yerleştirip evin ilk çayını demleyen, bunu mekânı kutsayan bir ayin gibi gören birini tanıyordum. Taşındığının haftası kabilesini ateş başına toplayan bir şaman gibi büyük bir masa kuran ve toplu halde yeme içmenin bir mekâna derhal hayat katan, daha doğrusu bir mekânı derhal hayata katan bir yöntem olduğuna inanan bir başkasını da biliyordum. Bir evi bir an evvel senin ilan etmek için bu tür icatlara ihtiyacın vardı. Zamanın uzağı gören bilge gözleri başka kehanetler fısıldasa da, sen kulaklarını tıkayıp, *artık buradayım* diyordun kendine. *Bundan böyle buradayım.* Bir yuvaya inanmanın, kendini evinde hissetmenin tek yolu buydu. Diğer türlü hayatta kalamazdın, nasılsa bir gün yıkacağın bir şeyi inşa ettiğini bilerek devam edemezdin. Sonuçta her şeyin değil ama pek çok şeyin gerçekliği senin kendini neye inandırdığınla ilgiliydi.

"Ne zaman geleceksin bir daha?"

"Yakında değil."

"Seni filikaya bindiriyormuşum gibi hissediyorum."

"Böyle söyleme."

"Batıyoruz."

Havaalanında yanımızda bir babayla kızı yan yana oturmuş, ağladığını karşındakinden gizlemeye çalışmak gibi nafile bir çabayla ağlıyorlardı. Yanlarında ayakta duran delikanlı evin küçük oğluydu herhalde, yerde gözüyle iki nokta tespit etmiş, aralarında volta atıyor, bu sırada babasıyla ablasından yana bakmamaya uğraşıyordu. Tesellinin geçerliliğini çoktan yitirdiği safhaya gelmişlerdi anlaşılan, günlerdir dudaklar mühürlü çeşitli şakalar ve komikliklerle kovuşturulan hüznün kocaman gövdesiyle artık ortama hâkim olduğu, sıkı sıkı içeride tutulan duyguların artık kendini koyuverdiği dakikalara erişmişlerdi. Bir babaya dahi insan içinde gözyaşı döktüren o insafsız ayrılık ânı gelip çatmıştı.

Yanlarında sessizce oturduk bir süre. Havaalanlarından nefret ediyordum.

"Hadi, git artık," dedi uzun sessizliğin sonunda.

"Yerleşir yerleşmez fotoğraf yolla bana."

Pasaport kontrolünden geçmiş, dönüp bana bakmış, el sallamamış da gülümsemişti sadece. Sanki devrilmemek için tutunduğu, çizgi gibi bir gülümsemeyle.

Kalabalığın içinde kaybolmuştu sonra. Bir daha ne zaman gelecekti, ikimiz de bilmiyorduk. Gelecek miydi, onu da bilmiyorduk.

Artık yeni insanları sevmekte güçlük çektiğin yaşlara geldiğinde, daha az müşkülpesent ve muhtemelen daha cesur olduğun yaşlarında bir yolunu bulup

çok sevmeyi başardığın birini havaalanına bıraktıktan sonra, o dev ayrılık makinesinin kapısından çıkıp birkaç saat önce birlikte geçtiğiniz yollardan, bu defa tek başına elin kolun bomboş dönerken kuru ekmek gibi ufalanıyordu için. Evet, bir insanın sahih varlığı eksiliyordu dünyandan. Bu büyük bir şeydi. Ama arkadaştan, kardeşten, çocuktan fazlasıydı o vakti zamanında inci gibi dizilmiş evleri bozup bozup, o uçaklara binip binip gidenler. Hemen değil ama zamanla anlıyordun ki, bir hayattı kaybettiğin, kendi hayatına bitişik bir hayat, bir komşu yaşam öyküsü. O gidince hayatlarınızın yabani bitkiler gibi yıllarca birbirine doğru büyüyüp iç içe geçtiği yeri, bu müşterek alandaki şahsi hikâyeni, yani onun yanındaki seni de kaybediyordun. Karşılıklı oturduğunuz masaları kaybediyordun mesela. Sadece ona anlatacağın şeyleri kaybediyordun. Onu bir sabah kahvaltıya çağırma ihtimalini. Ondan ödünç alacağın ve vermeyi unutup unutup sonunda el mecbur senin ilan edilen giysileri. Günlerdir içini kemiren bir meseleyi gecenin bir vakti kapısını çalıp anlatma şansını ve onun verdiği akılla belli bir yönde alacağın kararları. Yüz yıldır tanıdığın birine iç rahatlığıyla şımarma, kızma, surat asma, bozuk çalma, onunla kavga etme hakkını. Birinin sen leb demeden leblebi diyecek olmasını kaybediyordun. O, seninkilere dolanmış köklerini söküp alırken, seni de yerinden ediyordu. Aynı bahçenin çiçekleri olmak böyle bir şeydi.

Bilmem kaç yılda kurduğun, tıkır tıkır işleyen yaşam düzeneğini bozuyordu bu gidişler. Tekerine çomak sokuyordu. Çanına ot tıkıyordu. Üst üste dizdi-

ğin, o şekilde dengede durmasına hem senin hem de yeryüzü yasalarının ikna olduğu her şeyi yıkıp deviriyordu. Çirkin kalabalığın içinde güç bela arayıp bulduğun müttefiklerini, onlarla birbirinize doğru yol alırken aştığınız bütün engelleri, yollarınızı kesiştiren rastlantıları, tehlikeli virajlar dönüp de sırf ele ele olduğunuz için yuvarlanmadığınız şarampolleri, ama en çok iki insanın bütün arızalara ve aksaklıklara rağmen birbirini sevmek için harcadığı emeği, inadı, merhameti ziyan ediyordu.

Özenle hazırlanmış, ama talihsiz bir olay neticesinde oturulup yenilememiş akşam yemeklerini hatırlatıyordu bu hal bana. Buzdolabından hiç çıkarılamamış, mumları hiç yakılamamış, pastanenin karton kutusunda öylece bayatlamaya bırakılmış, vazifesini yerine getirememiş doğum günü pastalarını...

Kapsamını henüz tam olarak keşfedemediğin, nereye kadar uzandığını, hayatının hangi çatlaklarına sızdığını asıl birkaç ay sonra fark edeceğin, bu yerini dahi gösteremediğin ağrının senden başka kimseye tesir etmemesi ise maruz kaldığın tenhalığı daha da çoğaltıyordu. Uç uca eklenen irili ufaklı vedaların hayatında açtığı boşluk giderek genişlerken, peyda olan hain duyguların sırf seni ilgilendirdiği bir yerdi çünkü bu şehir. Bu da yalnızlığını katmerliyordu.

Peki, uçağa binmek üzere bilmem kaç numaralı kapıda beklerken o nasıl duygularla baş etmişti? Filmler o uçağa binmekten son anda vazgeçen insanlarla doluydu ya, gerçek hayat da böyle miydi? Bir uçağa binmekten, bir ülkeden gitmekten nasıl vazgeçilir, o

kapının ağzında elinde tek yön biletinle oturup beklerken içine doluşanlar seni böylesi bir kararın feshine nasıl itekler ya da itekler mi, hiç kestiremiyordum. Zira her şeyden önce bir ülkeden nasıl gidilir, bir ülke nasıl geride bırakılır, bir ülke insanın ne zaman canına tak eder, insan bir ülkenin tekmesine tokadına hangi noktada artık dayanamaz olur sorularını yanıtlamam gerekiyordu. Bunlar benim bilmediğim şeylerdi. Ben bu hikâyenin yolcu edeniydim, burada kalmayı seçeni...

O da gittikten bir süre sonra kendimi ormanını yitirmiş bir ağaç gibi hissetmeye başladım, çölün ortasında tek başına bir tenere ağacı, bir ormanın son üyesi. Yine de öyle ya da böyle devam ediyordu ya hayat, pes etmemeye kararlıydım, küçük bahaneler icat edip bir biçimde tutunmam gerektiğine inandırdım ben de kendimi.

Sabah akşam üzerime kötü haber boca eden sosyal medyayı kendime yasak ettim, içkiyi azalttım, dışarıdan yemek söylemeyi bıraktım, bu vesileyle mutfağımda uzun süredir ilk kez tencere kaynar oldu. Pazara bile gidiyordum artık. Zeytinyağlı yerelması gibi akla hemen gelmeyen yemekler pişiriyordum. Balkona sardunya ektim. Kırmızıları yaşatamamıştım nedense ama beyaz olanın maşallahı vardı. Bazı kitapları yeniden okumaya karar verdim. *Robinson Crusoe*'yu. *Yüzyıllık Yalnızlık*'ı. *Fareler ve İnsanlar*'ı. Belki yazarım diye sürüyle defter aldım. Saçlarımı boyattım. Yeniden mandolin çalışıyor, Migros'taki kasiyer oğlanla ayaküstü flört ediyordum.

Bir dönem her şeyin yolunda gittiğine neredeyse inanacak oldum.

Ama öyle şeyler oluyordu ki, ben istediğim bahaneyi uydurayım, istediğim çiçeği ekeyim, balkonu botanik parkına çevireyim, canım evim diye duvarlara falan sarılayım, kapıyı pencereyi dışarının çirkinliğine istediğim kadar sıkı sıkı kapatayım, dışarıda fokur fokur kaynayan cinnet açık unuttuğum bir aralık bulup içeri süzülüyor, beni ağılı bir duman gibi sinsi sinsi zehirliyordu.

Özellikle son bir ayda bütün yaşamperver çabalarım gülünç bir detaya dönüşmüştü gözümde. Saksıdaki çiçekleri, mandolini, ocakta fokurdayan tencereleri, çizgili çizgisiz bütün defterleri camdan aşağı fırlatmamak için kendimi zor tutuyor, böylesi suni bir cennet yaratmaya cüret ettiğim için kendime delicesine kızıyor, yıllar sonra ilk kez nefes aldığım bu evi bozmaya, hatta sırf bozmaya da değil, yakıp yıkmaya cesaret edebileceğimi aklıma getiriyordum.

Rüyalarımda bavul yapıyor, uçakları yakalamaya uğraşıyor, hiç gitmediğim ecnebi şehirlerde insanlara yol soruyor, aradığım yeri rüyam boyunca bir türlü bulamıyor, sabahında hayli huysuz uyanıyor, o gün inadımdan bir demlik çay olsun demlemiyor, büfeden tost, midemi yakacağı kesin sıkma portakal söyleyip bütün gün pijamayla battaniyenin altında oturup Facebook'a bakıyordum.

Çekip gitme fikri aklıma düşer olmuştu. Kalmayı seçen aklımdan şüphe etmeye başlamıştım artık. Bu bir kahraman olma çabası değildi ama ya öyleyse diye

kendimi didikliyordum. Binlerce ihtimal arasında sabahtan akşama, akşamdan sabaha yeni düşünceler yavruluyor, oturduğum yerde dışarıdan gelen haberlerden yeni endişeler peydahlıyordum. Epeydir çiçekleri sulamıyor, salonda uyuyor, mutfağa nadiren giriyor, Migros'taki kasiyer oğlanın günaydınına karşılık vermiyordum.

Ne var ki geçen hafta cereyan eden devrim niteliğinde bir olay tepemde dolaşan kara bulutları uzaklara gönderiverdi. Öyle kendiliğinden, öyle habersiz ama bir o kadar tesirli bir şey oldu ki, eve ve onun nezdinde hayatıma dair bütün kuruntularımı bıçak gibi kesip astı.

Bir arkadaşımın arkadaşı –şöhretim artık birinci derece arkadaş çevremi aşmış, daha geniş bir kalabalığa yayılmış, hayatımda ilk kez gördüğüm insanlar evime gelip eşya bırakır olmuştu– bir akşam kapımı çaldı. Apartmanın ışığı bozuk olduğu için kapıyı açtığımda gelenin kim olduğunu başta anlamadım ama evden vuran ışıkla sahanlıkta elinde kedi sepetiyle duran, yaptığından duyduğu utanç her halinden belli, sırf bu sebeple ölçüsüz bir sevimlilik takınmış genç bir kadınla burun buruna geldim.

Kadın beni görünce elindeki sepeti kaldırıp öne doğru uzattı, yüzü sepetin arkasındaydı artık, bense bu sayede içindeki kediyle göz göze gelmiştim, "Bu Latife," dedi.

Latife, sepetin kafesli kapısından ön ayaklarından birini yavaşçacık dışarı uzattı, serin patisini burnumun üstüne değdirip geri çekti.

Meğer ilk görüşte aşk diye bir şey varmış.

Sahibesi, bu yaşlı kızın taşındığı ülkedeki sağlık prosedürlerine katlanamayacağına kanaat getirmiş, benden ona bakmamı istiyordu. "Zaten," dedi, "artık yolun sonunda." Sesi titremişti bunu derken.

Yıllarca direnmiş de bir kedi sahibi olmayı reddetmiş, lakin işte en sonunda, bir gecede, apar topar bir kedinin annesi ilan edilmiştim. Bir kedi bir gece kapıma ya da daha doğrusu gelip burnuma dayanmıştı.

Gözleri pek görmeyen, galiba kulakları da pek duymayan üç renkli Latife'yi sepetiyle birlikte içeri aldım. Gözü yaşlı kadıncağızı yolcu ettim. Sepeti salonda yavaşça yere bıraktım, kapısını açtım.

Latife, sepetin ona göre epey dar kapısından birkaç hamlede çıkmayı başarıp koklaya koklaya koltuğu buldu, üstüne zıpladı, bir iki tur kendi etrafında döndü, minderin üzerinde önemli incelemelerde bulundu, koşulları kafasının içinde tarttı, bazı hayati kararlar aldı, en sonunda ona göre en uygun noktayı seçip, kıvrılıp anında uyumaya koyuldu. Latife iyi görmediği ve iyi duymadığı gibi horluyordu da.

Yaşlı bir teyzeyi evlat edinmiştim. Görür görmez kanımın ısındığı, gün geçtikçe daha da hayranı olacağım, derin bir sevgiyle bağlanacağım bir teyzeydi Latife. Anlaşılan ihtiyacım olan her şeydi.

Artık bir kedim vardı. Bu kutlu gerçekle yüzleştiğim andan beri ayaklarımın altından toprağa doğru görünmez kökler salmaya başlamıştım sanki. Evi bozmaya kalkışırsam laneti üzerimde olacak bir büyüyle büyülenmiştim o gece.

İlk kez birlikte uyuduğumuzda, annelikle kardeşlik arasında bir duyguyla doldu içim. Latife gelip sırtının yuvarlağını karnıma uyduruvermiş, anında uykuya dalmıştı. Onunla bu kadar hızlı yakınlaşmayı beklemiyordum; heyecanlanmıştım.

Artık kimsenin hiçbir şeyi olmadığım bir şehirde Latife'nin son limanı olmuştum. Aramızdaki ahenge ihanet edemez, hiçbir yere gidemezdim. Ona sormadan evdeki koltuğun yerini bile değiştiremezdim. Bunu konuşmamıştık ama bana ne kadar hassas bir kedi olduğunu, mekânla olan kırılgan ilişkisini bir şekilde hissettirmiş, ömrünün son düzlüğünde yerleştirildiği bu evde biraz huzur bulmak istediğini hemen belli etmişti.

Bir kedi insana bir sürü şey yapıyordu ama benim galiba en çok çekip gitme ihtimalimi almıştı elimden. Ev dediğimiz toplamlar toplamı, bir kedinin varlığıyla başka bir mertebeye erişiyor, gizlice bölünmez bütünlüğünü ilan ediyor, kedinin nüfuzundaki bu evcil ülke, sen mutfağa bir mama kabı koyar koymaz bayrağını göndere çekiyor ve o saatten sonra gitmek teklif dahi edilemiyordu. Artık bir evim vardı. İçinde beni bir kedinin beklediği bir ev.

Beri yandan dışarının gürültüsü günden güne artıyor, ama bu kötücül saldırı evin içine çok başka bir kıymet yüklüyordu. Sanki bir kar fırtınasının ortasında bir dağ kulübesine sığınmıştık Latife'yle ve ikimiz de bu sıcacık kuytuda olmaktan memnunduk. Latife benim için dışarının kaosunu katlanılır kılıyor-

du. Bana kanaatkâr olmayı öğretiyordu. Tahammül etmeyi. Bazen de boşvermeyi. Ama yalandan bir boşvermişlik değildi onunkisi. Uzun uzun düşünülmüş, muhasebesi yapılmış bir karardı; arkasında uzun bir ömrün tecrübesi vardı. Durmanın bilgeliğine ikna olmuştu. Dövüşmekten, şikâyet etmekten uzaktı. Onu bırakıp giden sahibesine bile anlayış gösteriyor, halden anlıyordu. Özlüyordu muhakkak ama bu özlem onu endişelendirmiyordu, bu özlemle yüreğini kemirmiyordu. Yalnızlığını seviyordu, beni de yalnızlığıma alışmaya, onu sevmeye, kendime ait olmaya teşvik ediyordu. Yakında bana veda edeceğini biliyor, gittiği vakit hayatımda açılması olası boşlukla şimdiden barıştırıyordu beni. Ben önemli değilim, diyordu. Sen de değilsin. Kendini önemli sananların hiçbiri önemli değil. Yaşa sadece.

Bir fotoğraf yolladım ona gittiğinin dokuzuncu ayında. Onuncu da olabilir. Artık ayları saymıyordum.

Latife'yle yan yana oturuyoruz fotoğrafta. Ben kameraya bakıyorum, Latife iyice yuvarlamış kendini, başı neresi kıçı neresi anlaması zor, uyuyor. Poz vermeye çalışıp da verilemeyen, şu birinin illaki tuhaf çıktığı ama yıllar sonra bir albümde kendine muhakkak yer bulacak ehemmiyette aile fotoğraflarından biriydi.

Altına, "Bu Latife," diye yazdım da öyle gönderdim fotoğrafı. "Yeni arkadaşım. Gelişiyle ev biraz eve benzedi. Sen nasılsın? Alıştın mı oralara?"

Son Bir Çay

O koskoca adam, bacaklarını karnına çekip küçük bir çocuk gibi kıvrılmış, kır saçlı başı dizimde, uçan balonunu kaçırmış elinden sanki, hıçkıra hıçkıra ağlıyor. Annesinin birazdan canlanıp dünyayı ele geçirecekmiş gibi görünen rokoko mobilyalarının tıka basa doldurduğu alacakaranlık salonda, hayatın yan yana getirmesi gereken son iki kişi olarak yan yana ve çıplağız.

Salyası bacağımdan akıyor incecik. Havada kalan elimi bir süre nereye koyacağımı bilemez halde öylece tutuyorum, bir noktada kolum yorulunca mecburen sırtına indiriyorum. Sevgi emaresi sanılacak en küçük bir hareket yapmaktan korkup elimi indirdiğim yerde derhal sabitlemeye gayret ederek, dizimde boğulan salyalı sesinden ne dediğini anlamaya çalışıyorum.

Anlamlı laflar etmediği muhakkak, ben yine de, umut işte, içimden saydırdığım kaderin, giysilerimi dahi üzerimden soymak suretiyle, beni cascavlak içine

tıktığı bu manzarada akla yatkın bir şey arıyorum. Belki söyleyeceği bir söz, ona, kuşkusuz kendime de, geçen her saniye yitirdiğim saygımı geri getirebilir. Belki bu perişanlığın içinden, el sıkışarak, birbirini hayatları boyunca sadece takım elbise içinde gören insanların dünyasına özgü, yalandan bir özürle sıyrılabilir ve bu hatırayı toprağın derinliklerine gömebiliriz.

Bir an susuyor. Bir insanın susmasından çok, gecenin içinde uzak bir ulumanın kesilmesi gibi bir şey bu. Bir mucize beklentisi içinde, hiç tepki vermeden, nefesimi tutup kıpırdamadan oturuyorum öylece. O sırada karşımızdaki konsolun aynası, bin şükür, bizi değil, arkamızdaki duvarda asılı duran Kaplumbağa Terbiyecisi'ni yansıtıyor.

Ağır başını yavaş yavaş bacağımdan kaldırıyor. Salyası uzuyor, inceldiği yerden kopuyor. Elinin tersiyle beceriksizce gözlerini siliyor. Yüzü, meyve tezgâhının altına yuvarlanmış, bütün günü orada geçirip, pazar toplanıp kaldırıldıktan sonra çöpçülerin süpürdüğü ezilmiş bir şeftaliye benziyor şimdi.

Ben bu adamı öptüm, diyorum içimden. Ben bu adamı öptüm. Az önce, evet. Ben bu adamı öptüm.

Onu olduğundan daha muhtaç gösteren aralık kalmış ağzına bakıyorum. Bir ağızdan çok, yüzünde açılmış bir yarık. Öpmek için değil hiç. Bir düğme iliğine benziyor daha çok.

Ben bu ağzı öptüm ve keşke sadece öpmekle kalsaydım...

Sehpanın üzerindeki kemik çerçeveli gözlüğüne uzanıyor. Takıp, lekeli camların arkasından bana ba-

kıyor. Annesine de böyle baktığını hatırlıyorum. Bütün ilgiyi üzerine bekleyen, hayır demenin pek kolay olmadığı ama gücendirmesi kolay bir çift göz... Annesinden sonra sıra bende şimdi; benden onu hayatta tutacak şeyi talep ediyor.

Erkeğin anneyle başlayan yaşam serüveninde, her kilometre taşında değişen çehresine tezat, bu bakışı nasıl olup da koruduğunu merak ediyorum. *Beni sev. Bana bak. Sensiz beceremem.* Bakılmazsa ölmeye meyyal türünü devam ettirmenin bir yolu olmalı bu.

Burnu akıyor. Az önce içinde yitip gittiğimiz kösnül dakikalarda üzerimden çıkarıp fırlattığım, olan biten her şeyin zavallı şahidi bluzumu uçup konduğu yerden alıp önce gözlerini, sonra burnunu siliyorum. Bir an hınkıracak diye çok korkuyorum, talihim varmış ki o kadar ileri gitmiyor.

Bakışıyoruz. Aramızda cereyan edenlerin ağırlığı omuzlarımı aşağı bastırırken, birazdan olabileceklerin bilinmezliğiyle daha da derine gömülüyorum. Gözlerindeki bekleyişi hiç sevmiyorum.

Elimi tutup sıkıyor. Handiyse koparacak.

Derken, "Evlen benimle," diyor.

Annesini taze kaybetmiş bir adamın hayatındaki boşluğu doldurmaktaki hızı başımı döndürüyor. Tam ağzımı açıp bir şey diyeceğim, henüz bilmiyorum ne, çıkıp gitmişiz işte birbirimizin hayatından vakitlice, zaten hiç girmiş miyiz, girebilmiş miyiz o da meçhul ya, kaç zaman sonra böyle bir karşılaşma kötü bir şakadan başka bir şey değil, salonun kapısı yardımıma koşuyor, rüzgârla dan diye çarpıyor, vitrayları zangırdıyor.

Kapının uyarısını duymazdan geliyor; tek kurtuluşu olduğuna inandığı benimle evlenme hayaline kendini öyle kaptırmış ki hız kesmeden devam ediyor.

"Yeni bir başlangıç yapalım. Atalım bu evdeki her şeyi. Her şeyi sıfırdan düzelim."

Mutlak saadetimizin önündeki tek engelin müteveffa annesi ve onun bu vesileyle artık kapının önüne konulması serbest öksüz mobilyaları olduğunu sanıyor.

"Ha, ne dersin?" deyip elini uzatarak yanağımı okşuyor.

Yavaş yavaş tepem atmaya başlıyor.

Annesinin öldüğünü duyar duymaz koşarak cenazeye giden, mezarlıkta yanına gidip ona sarılan, merhume toprağa verilirken elini bırakmayan kadın değilim artık. Sonra onunla aynı arabaya binip bu eve gelen, bütün misafirlerle tek tek ilgilenip herkes gittikten sonra bir kadeh bir şey içsek mi diyen, kadehlerin yuvarlanıp yuvarlanıp biriktiği yerde uzanıp onu öpen ve peşinden onun eteğimin altına uzanıveren ellerine hayır diyemeyen kadın hiç değilim.

Öfkeyle ayaklanıp salonun sağına soluna kaçışmış eşyalarımı toplamaya başlıyorum. Gitmeliyim buradan. Derhal. O arabaya binen aklımı siksinler. Git, sarıl, ne kadar üzgün olduğunu söyle, sonra vedalaş. Yok, nerede... İlla duygusal bir sahne yaratacağım, illa kendime zırnık koklatmadığım o sonsuz şefkatimle birine iyi geleceğim, illa kendimi gerekli hissedeceğim. Yok ben yanındayım'lar, yok merak etme, ben hallederim'ler. Bir kez daha ayarsız sevecenliğimin kurbanıyım. Merhametim batsın.

Arkamdan yanaşarak aramızdaki mesafeyi sıfırlayıp kollarını çıplak bedenime doluyor, bir elimde yerden topladığım sutyenim, diğerinde cep telefonum, ısrarcı bir planktonun sarmaladığı soğuk bir kaya gibi salonun ortasında kalakalıyorum. Konsolun sinsi aynası bu sefer tam karşımızda, şimdi boylu boyunca bizi gösteriyor.

Aynanın, çok önemli insanlarmışız gibi altın varaklı çerçevesine hapsettiği suretimize bakıyorum. Onun karnımın üzerinde duran ince uzun, adeta bir kadına ait, hiç iş görmemiş parmaklarına. Sonra o parmakların hemen yukarısında bekleşen, soldaki sağdakinden nispeten büyük ve artık aşağıda olan, şaşkın memelerime. Bu halimizle Âdem ile Havva'nın amorf bir kopyasıyız, altın varakla çerçevelenmiş ilahi bir hata...

Bu perişan sahneyi daha fazla görmeye dayanamayıp bakışlarımı kaçırdığımda aynanın kenarına kıstırılmış bir gençlik fotoğrafına takılıyor gözüm. Yirmili yaşların başlarında fotoğrafta. Mezuniyet töreninde çekilmiş. Dünya tatlısı, güleç bir delikanlı. Yüzünde "benim oğlum" gülümsemesiyle annesi var yanında, kırmızı ojeli uzun parmaklarını gururla onun narin omzuna kondurmuş. Yeryüzünün en mutlu insanı bakıyor oradan bana. Işıltılı yüzü, taze bakışlarıyla, yakışıklı, epey yakışıklı bir delikanlı...

Ona dair yitirdiğim bütün müspet duygular kaçıştıkları yerden geri gelsin istiyorum o an. Gelmiyorlar.

Gözlerimi fotoğraftan aynadaki bize çeviriyorum yeniden. O sihirli varlıklardan bu zavallılara ne zaman dönüştük diye geçiriyorum içimden. Gençken taşıdı-

ğımız onca albeni büyüdükçe nereye kayboldu? Altından saçlarımız ne sebeple soldu, yıldızlı kocaman gözlerimiz ne ara sönüp bu iki umutsuz deliğe dönüştü? Sihir ne zaman bitti? Onca neşe, onca parıltı, onca ışık nereye gitti, hiç anlamıyorum.

Aynada beni seyrettiğini fark ediyorum. Göz göze geliyoruz. Bu romantik vesileyi ıskalamıyor, "Gitme, ne olur. Bu gece burada kal. Bu gece yalnız bırakma beni," diyor ve beklenmedik saltosunu omzuma kondurduğu ıslak bir öpücükle sonlandırıyor.

Bütün gövdemin yaprak gibi kuruduğunu hissediyorum dudakları omzuma deyince. Kuruyup kuruyup en sonunda ufalanıyor, toza dönüşüp altımızda uzanan ipekli İran halısının üzerine dökülüyorum. Biri beni buradan süpürsün istiyorum. Hemen şimdi.

Kollarından bir çırpıda kurtuluyorum.

"Az önce bana evlenme teklifi ettiğinin farkında mısın sen, Selim?"

"Ciddiyim ben."

"Ben... ben artık gitsem iyi olacak. Sen de yat uyu, dinlen, uzun bir gündü."

"Burada kal."

Bir sıcaklık yükseliyor karnımdan yukarı doğru. Öfke bu. Onu tanıyorum. Evime gitmek istiyorum. Acilen.

"Burada uyu bu gece, ne olursun. Sabah kahvaltı yaparız, öyle gidersin. Ben odamda uyurum. Sen de diğerinde," diyor.

"Annenin odasında?"

"Evet," derken gözleri doluyor tekrar. Arkasını dönüyor. Pencereye doğru yürüyor. Tülü aralayıp dışarıya bakarmış gibi yapıyor.

Ben içinde bulunduğumuz halin mantıksızlığına dair mantıklı cümleler kurup gitmeye hazırlanırken, "Neden öptün beni?" diye soruyor birden, bakışları hâlâ pencerenin dışında, sesi çocuk sesi.

"İçkiden," diye cevap veriyorum çabucak.

Sanki üç gündür bu ânı prova ediyorum, öyle hazırcevap. İçkiden değil, olur mu hiç öyle şey, çocuk muyuz biz, iki kadeh içip kendimizi yataklara mı atacağız, daha neler, sana çok acıdım ben Selim, çok üzüldüm sana, diyemiyorum.

Ses çıkmayınca yalanımı köpürtüyorum, ne kadar köpürtürsem o kadar inanacak sanıyorum.

"Hepimiz yapmışızdır," diyorum, "içince yani, hepimiz yapmışızdır..."

"Ne yapmışızdır?" deyip sözümü kesiyor.

"Pişman olacağımız şeyler..."

Cevap vermiyor. Ne desin zaten.

Odaya inen akşamın karanlığına şükrettiren çıplak siluetlerimizle duruyoruz bir süre öyle salonun ortasında. Tarihi yarımada tülün gerisinde kırpışıyor. Sırtı bana dönük. Omuzları titriyor. Ağlıyor.

Bir şey söylemek istiyorum. Ama biliyorum, o an ağzımdan ne çıksa onu telef edecek, susuyorum.

Yemek masasının en başındaki sandalyeyi çekip oturuyorum. O an evden çıkıp gitmeyerek gereken iyiliği yaptığımı düşünüyorum. Hâlâ buradayım. Çe-

kip gitmedim. Halbuki çoktan gitmem gerekirdi. Daha sutyenimi bile takmadım, bak.

Gidip ona sarılmamı bekliyor. Oysa ben ona sarılmak falan istemiyorum.

Ne zaman sonra, yüzüme bakmadan burnunu çeke çeke ortalığı toplamaya başlıyor. Koltuktan yere devrilmiş goblen kırlentleri alıyor, tek tek patpatlıyor, kabartıyor bir güzel, işlemelerindeki kedi yavruları dik duracak şekilde koltuğun köşelerine yerleştiriyor. Bir adım uzaklaşıp bakıyor, beğenmemiş olacak, birinin açısını hafifçe değiştiriyor, bir kez daha mesafe alıp alıcı gözle bakıyor, nihayet eserinden tatmin oluyor. Mermer sehpanın üzerindeki külleri üfleyip, bir eline boş kadehleri, diğerine dolu kül tablasını alıyor sonra, sonu gelmiş iki şarap şişesini de kolunun altına kıstırıp hepsini mutfağa taşıyor. Halının dağılmış saçaklarını düzeltiyor ayağıyla dönüşte.

En son yerden giysilerini toplayıp sessizce giyiniyor. Benimkileri de bir şey demeden yanımdaki sandalyenin üzerine bırakıyor.

Giyinmemi beklemeden gidip ışıkları açıyor. Hepsini.

Saray tipi, sekiz kollu avizenin kristal taşları aydınlanıyor önce. Ardından aslanayaklı iki bronz abajur iki köşede muhafız gibi beliriyor. Peşinden duvardaki üzüm salkımlı pirinç aplikler canlanıyor. En son yazı masasının üzerindeki Tiffany lamba, salonun son karanlık köşesini aydınlatıyor.

Işık cümbüşünün ortasında, bembeyaz bir örtünün üzerine damlamış bir leke gibi beliriyorum aniden. Merhume ne kadar çitilese çıkmayacak bir leke: Alev

alev aydınlatılmış geniş salonun bir basamakla çıkılan, çift kanatlı bir kapıyla oturma bölümünden ayrılan, onun dudaksız ama yine de rujlu ağzını büzerek *salon-salle à manger* diye telaffuz etmekten müthiş keyif aldığı kısımda, çeşm-i bülbül bir vazo ve onun çevresinde bir tur döndürülmüş rahibe işi masa örtüsüyle taçlandırılmış, gül ağacından on kişilik antika yemek masasının baş köşesinde, evet, annesinin yine gül ağacından antika sandalyesinde, memelerimi masaya yaslamış oturuyorum.

Mekân aydınlanınca hatırlamaya başlıyorum. Buraya her geldiğimde annesinin bütün özelliklerini bir müze rehberi gibi en ince detayına kadar uzun uzun anlattığı bu pek kıymetli eşyaların şahitliğinde cereyan edenler üşüşüyor aklıma bir bir. Bu masada yıllar önce dahil olduğum ilk akşam yemeğini, o gece merhumenin anaforunda küçük bir kayık gibi nasıl da dönüp durduğumu hatırlıyorum. Şimdi benim oturduğum yerde oturmuş, sımsıkı topuz yaptığı gümüş rengi saçları, bedeninin cılızlığını belli eden, uyluklarına kadar inen koyu renk elbisesinin altında insanı tedirgin edecek kadar ince bilekleri ve otuz beş numara rugan terliklerin içindeki sinirli küçük ayaklarıyla pürdikkat etrafı teftiş ederken, sıra bana geldiğinde gözlerini nasıl da kıstığı; tek tek saçlarıma, kulaklarıma, burnuma, ellerime, tırnaklarıma bakıp da bende beğenmeyeceği bir şey aradığı, muhakkak ki bulduğu geliyor aklıma.

Zihnime davetsizce doluşan hatıraların hiddetiyle Selim'e bakıyorum oturduğum yerden, mutlaka şu anda yapılması gerekiyormuş gibi tavandan makrome

askıyla sallandırılmış coşkun aşk merdiveninin yere dökülmüş kuru yapraklarını topluyor şimdi de. Söz konusu akşam yemeğinde ben merhumenin karanlık sularında bata çıka ölüm kalım savaşı verirken, onun yanımdaki sandalyede gıkını çıkarmadan oturup çatalıyla tabağındaki bezelye tanelerini dürtüklemesi geliyor gözümün önüne. O gece epey köpürmüş ama taşamamış eski bir öfke içimde bir yerde kıpırdanıyor, ama o kadar cılız bir kımıltı ki bu, gücü artık hiçbir şeyi yerinden oynatmaya yetmiyor.

Toprağa verildiği gün biricik oğluyla cânım antika koltuğunda hunharca sevişip, peşine ailenin köklü tarihinde kadim bir mobilya olarak kendine yer bulmuş, sayısız mühim buluşmaya sahne olmuş bu kutsal masada, artık beğenilecek bir tarafı kalmamış memelerimle otururken, hayatın alengirli mekanizmasında bir şeylerin hizalandığını hissediyorum. Bir şeylerin tık edip yerine oturduğunu.

Sandalyeden kararlılıkla kalkıp el çabukluğuyla giyiniyorum. Geri kalan her şeyimi çantama tıkıyorum. Işığı açmak ve elbette giyinmek iyi fikirdi diyorum kendi kendime. Bunu neden daha önce düşünemedim. Bir önceki sahnenin sisi henüz dağılmamış olsa da üzerimizde giysilerimiz ve tepemizde şıkır şıkır parıldayarak salondaki ve hikâyemizdeki bütün gölgeleri yok eden avizeyle daha az gizemli görünüyoruz artık. Karanlığında kendimizi kaybettiğimiz bir partinin bitiminde, ışıklar pattadanak açılmış da dans pistinin ortasında kalakalmışız, sırtımızda kuruyan terimiz ve karanlığın az evvel güzel gösterdiği artık çirkin yerle-

rimizle yeryüzüne geri dönmüş, daha ziyade düşmüş gibiyiz. Peki buradan nereye gidiyoruz? Hiçbir yere. Parti bitti, herkes evine.

Evet, şimdi, iki yetişkin olduğumuzu hatırlatacak, kısa, sade bir veda konuşması yapacağım onunla. Kendine iyi bak, tamam, sen de. Evet, bu basitlikte çözeceğim bu kördüğümü. Sonra da kapıyı sessizce çekerim arkamdan, asansörü falan beklemeden merdivenleri koşarak inerim, apartmandan çıkıp sahile kadar hiç durmadan koşmaya devam ederim, ilk taksiyi durdurdum mu, yirmi dakikaya evdeyim.

Nefes alıp tam bir şey söylemeye hazırlanırken, salondan çıkıp mutfağa gidiyor. Dönmesini bekliyorum.

Musluk açılıyor, musluk kapanıyor. Dolap kapakları açılıyor, sonra gürültüyle geri kapanıyor.

Sağa sola çarpan kap kacağın sesi bana gelsene diyor. Dayanamayıp gidiyorum.

Bulaşık yıkıyor. Mutfak tezgâhına yasladığı iri gövdesine, beceriksizce köpüklü suya girip çıkan ellerine bakıyorum.

"Makineye koysaydık," diyorum. İlgilenmiyor.

Sessizliği beni olduğum yere demirliyor. Orada öylece dikilip pes etmesini bekliyorum. Etmiyor. Bana bakmıyor. Misafirlerden kalan her şeyi titizlikle köpürte köpürte yıkıyor. Bazılarını iki kez köpürtüyor. Hepsini tek tek durulayıp baş aşağı tezgâha diziyor. Ardından lavabonun altındaki dolaptan cifi çıkarıp lavaboyu ovmaya başlıyor.

Nihayet, artık dayanamıyorum, boğazımı temizleyip, "Selim," diyorum, "bir dur."

Elindeki süngerle lavaboya çıldırmışçasına çizdiği dairelere ara veriyor, yüzünü çevirmeden bekliyor.

"Seninle evlenemem. Bunu biliyorsun."

Bakıyorum tepki vermiyor, yutkunup devam ediyorum.

"Yani sadece ben seninle değil, sen de benimle evlenemezsin."

Alenen saçmalıyorum.

"Yani biz evlenemeyiz. Biz yapamadık Selim. Yapamazdık da zaten... Ama bugün olanlar..."

Arkasından ne gelecek diye bekliyor.

"Tamam, bugün ilk ben öptüm seni. Hata bende, tamam. Keşke öpmeseydim. Keşke böyle olmasaydı."

Süngerle lavaboya çizdiği daireler giderek şiddetleniyor.

Gidip kolunu tutuyorum. "Lütfen dur artık, yüzüme bak."

Duruyor, süngeri elinden bırakmadan, bakışları aşağıda sabit, bütün gövdesiyle bana doğru dönüyor.

Gömleğinin düğmelerini yanlış iliklemiş. Dirseklerinden yere sular damlıyor. Çorapları ıslanıyor.

Kafasını kaldırıp bana bakıyor. İçindeki fırtına gözlerinde kopuyor. Bir şey diyemiyorum onu öyle görünce. Bir şey dememi bekliyor, gıkım çıkmıyor. O zaman dönüp tekrar musluğu açıyor, lavaboyu durulamaya başlıyor.

Köpüklerle birlikte o delikten akıp gitmek istiyorum o an. Bu müze evden ve onun hayaletlerinden hemen şimdi uzaklaşmak ve kendi evime gitmek istiyorum. Sabah bana sucuklu yumurta yapıp içeriden,

"Kahvaltı hazır!" diye seslenmesini istemiyorum. Kızarmış ekmek kokusuna uyanmak istemiyorum. "Yumurtayı sevdiğin gibi yaptım, nasıl olmuş?" sorusuna verecek bir cevabım yok. Kahvaltı sevmem ben zaten. "O zaman kahve yapayım," demesini de istemiyorum. Ben sabah kahvemi yalnız ve sessiz severim. Bu akşamın bir sabahı, bir ertesi günü olsun istemiyorum. İki gün sonra beni arayıp, "Enfes bir makarna yaptım, bir şişe de şarap açarız yanına, film seyrederiz, hadi gel," demesini de istemiyorum.

Aradan geçen zamanda Selim'in kıyısından uzağa tıknefes yüzdüğüm binlerce deniz milini geri yüzmek istemiyorum. Gittim ben. Geri dönmeyeceğim. Bu uğursuz gün, onu gördüğüm son gün olarak kayda geçsin istiyorum.

Ama şimdi gidersem vesilesi olduğum hüsranın ağırlığıyla sokağa çıkar çıkmaz bir kamyonun altında kalmaktan korkuyorum. Onunkinden değil, kendi ahımdan korkuyorum. Ben bu hayatta en çok kendi ahlarımdan korkuyorum.

Su sanki saatlerce öyle akıyor. Sonunda bütün köpüklerin akıp gittiğinden emin, musluğu kapatıyor. Mutfak beziyle tezgâhı dikkatlice siliyor, sonra bezi yıkayıp ikiye katlıyor, lavabonun kenarına seriyor, uçlarını annesinden öğrendiği belli bir titizlikle düzeltiyor.

Bu sefer bardakları kurulayıp rafa dizmeye başlıyor. Sonuncuyu da koyduktan sonra, gömleğinin ıslanmasın diye kıvırdığı, yine de ıslak kol ağızlarını açarken, bir an duruyor, bana bakıyor, bir şey diyecek, evet, bir şey diyecek...

"Ne yani, çaydanlığın altını kapatmadan son bir çay da mı içmeyelim dedin?" diye tıslıyor, burnunun ucuna doğru kaymış gözlüğünün üzerinden bakarak.

Tüm gün karşımda çocuk gibi ağlayıp duran bir adamdan bunca hesaplanmış, bunca kötücül bir soru duymayı hiç beklemiyorum. Bu sert çıkışı evden sakince kaçma planlarımı yerle yeksan ediyor. Demek her şeyi tatlılıkla çözmek fazla nahif bir karardı. Belki de sessizce değil, kapıları çarparak gitmeli bu evden.

Savaş boyalarımı sürerek bir sandalye çekip oturuyorum. Kollarımı kavuşturup arkama yaslanıyorum.

"Çaydanlığın altını kapatalı çok oldu yalnız," diyorum soğukkanlı bir şekilde.

Bu kadarını beklemiyor. Yetinmiyorum, devam ediyorum. Kılıcını ilk o çekti.

"Ki acaba bir kez olsun doğru dürüst bir bardak çay içtik mi, inan onu da hatırlamıyorum. Bugünkü bayat ve soğumuş çayı ise hiç hesaba katmıyorum," diyorum. Çay metaforunu abarttığımın farkındayım.

"Ne demek hiç doğru dürüst çay içmedik?" diyor.

"İçtik mi?"

Yüzü tehlikeyi sezen bir balon balığı gibi şişip pembeye dönerken, ne yapacağını bilmez halde gözlerini mutfakta gezdiriyor, en son elindeki havluyu çaresizlikle masanın üzerine fırlatıyor. Gücü havluyu anca yarı yola kadar uçuruyor, havlu masaya erişemeden ölü bir kuş gibi yere düşüyor.

"Sen benim kötü seviştiğimi mi ima ediyorsun?"

"Yani," diyorum ifadesiz bir suratla. Bakışlarımı kaçırmadan bir sonraki hava saldırısını bekliyorum.

"Bir dakika, bir dakika..." Karşımdaki sandalyeyi çekip oturuyor. "Şu konuyu bir açalım lütfen."

Leoparı kuyruğundan tuttuğumu hissediyorum. Leoparın kuyruğunu tutma, tuttuysan da bırakma, gibi bir söz hatırlıyorum. Bırakmıyorum.

"Açalım. Madem istiyorsun."

"Bu dediğin şey, senin bana onca zaman yalan söylediğin anlamına gelir."

"Yalan söylemedim ben sana."

"Sonradan fark ettin yani... kötü seviştiğimi..."

"Olabilir."

"Kıyaslama olanağın oldu çünkü... Şimdi anlaşıldı."

"Konumuz bu değil."

"Kim o?"

"Kim kim?

"Bu işlerde benden iyi olan işte. O, değil mi? Neydi adı? Onu da mı terk ettin yoksa?"

"Bu sorulara cevap vermeyeceğim."

"Demek o kadar iyi... Vay canına..."

"Selim, yeter!"

"Anladım. Çok iyi. O kadar iyi ki, biz boşuna seviş-mişiz. Tüh, bak gördün mü, çöpe gitti hep onca çaba..."

"Böyle bir kıyas şu anda ne işine yarayacak acaba?"

Cevap veremiyor.

"Ben gideyim artık," diyorum.

Ayağa fırlıyor. Eliyle mutfağın kapısını işaret ediyor.

"Demek o kadar iyi. Bence de hemen git. Peki, garip olmayacak mı buradan onun evine gitmen... Bir duş alsaydın. Ona yalan söyleme bari. Yazık adama. Anlat,

annesi ölmüştü, sonra çok içtik, ben de onu öptüm, ne yapayım, kısmet işte, insan içince pişman olacağı şeyler yapıyor falan de. Meraklanıp lafı çok uzatırsa, bu sefer de ona dersin ben gideyim artık diye, çıkar buraya gelirsin. Kapım sana hep açık, biliyorsun. Ama dur, senin daha çok kapın vardır gidecek, ha, yok mudur?"

"Selim, yeter artık. Kimsenin yanına gidecek değilim. Evime gitmek istiyorum. Çok yoruldum. Sen de yoruldun. Uyu biraz. İyi gelecektir."

Beni asla dinlemiyor.

"Demek o kadar kötüydü," diye sayıklıyor kendi kendine, bir taraftan volta atıyor mutfağın içinde.

Sonra zınk diye tepemde bitiyor, ellerini masaya dayıyor, eğilip yüzünü yüzüme yaklaştırıyor, nefesi yanağıma çarpıyor. Sakin bir sesle konuşmaya çalışıyor, "İyi olduğu zamanlar da olmuştur illaki. Hiç mi olmadı? Hep mi kötüydü?"

Göğsünden itiyorum onu tüm gücümle. Bunu beklemiyor. Mutfağın ortasına savruluyor, düşecek gibi oluyor, tezgâha tutunup dengesini sağlıyor, o hırsla "Az önce hiç öyle görünmüyordun ama..." deyip pis pis gülümsüyor.

Bunu demesiyle koltuktaki halimiz geliyor tekrar gözümün önüne. Ellerimin altındaki yumuşak, terli sırtını, boynumdaki nemli nefesini hissediyorum yeniden, çıkardığı sesler çınlıyor kulağımda. O an masayı devirmek geliyor içimden yeter ulan diye. Raftaki bardakları kırmak istiyorum tek tek. Gidip içerideki konsolun aynasını tuzla buz etmek, o cânım antika koltuğa şarap dökmek, Kaplumbağa Terbiyecisi'ni parça-

lamak, kedili kırlentleri camdan aşağı atmak, İran halısına kusmak, ağzımı rahibe işi masa örtüsüne silmek ve sonra da kapıyı çarpıp çıkmak istiyorum.

Ayağa fırlayıp bağırmaya başlıyorum. Canını yakmak istiyorum onun. Kalbini kırmak.

"İlk kez seviştiğimiz günü hatırlıyor musun Selim?"

Soru çalışmadığı yerden. Yine de düşünüyor. Başını yavaşça iki yana sallıyor, aklı karışmış görünüyor.

"O şahane geceyi hatırlamıyor musun sahiden?"

Kelimeler kızgın lavlar gibi yükseliyor içimde. Çok üzülüyorum ama yine de kendimi durduramıyorum.

"Seninle ilk kez bu evde seviştik biz, Selim. Senin ta ilkokuldan mezun olduğun yıl Çilek Mobilya'dan satın alınan genç odası takımının tek kişilik yatağında, duvarda asılı Prenses Leia posterinin şahitliğinde başlayan, lakin bitişik odada televizyon seyreden annen gıcırdayan yatağın sesini duymasın diye, yere serdiğimiz kaplanlı battaniyenin üzerinde devam eden o zavallı kalkışmaya ne kadar sevişmek denirse tabii..."

Şaşkınlıktan donmuş gözlerle bana bakıyor. Bir şey demesine müsaade etmiyorum. Kafa sesim kulaklarımda çınlıyor.

"O gün doğum günündü senin! Otuzuncu doğum günün. İnsan otuz olduğu geceyi unutur mu yahu? Hayatının tam ortasında duran o geceyi, annenin yan odada televizyonun karşısında içi geçerken, benimle ilk kez seviştiğin o geceyi nasıl unutursun!"

Fırlayıp koridorun sonundaki odasına koşuyor. Çarparak kapısını kapatıyor. Ben de sokak kapısına yönelip annesiyle babasının duvarda asılı düğün

fotoğraflarının önünden hızla geçiyorum. İnci tanesi oğullarına ettiklerimden sonra yüzlerine bakacak cesaretim yok hiç. Hemen ayakkabılarımı giymem, iplerini elimden kaçırdığım bu günü acilen sona erdirmem ve şu anda İstanbul'un sokaklarında beni arayan o taksiyi bulmam lazım.

Kapıyı açıyorum. Çıkmadan önce duruyorum bir an, içeriden bir yaşam belirtisi duysam bu gece kendimi daha az döveceğim. Akan su sesi belki. Bir tıkırtı. Bir iç çekme. Çıt yok.

Evin sessizliğini sadece koridordaki sarkaçlı saat bozuyor. Zamanı anons etmeye bunca hevesli bir icadın tik takları, kafamın içindeki bütün zaman mevhumunu sıfırlıyor. Hangi yıldayız, kaç yaşındayız bilmiyorum. Dokuz yıl önce kapadığım başka bir kapıya gidiyor zihnim. Bu onun yüzüne kapadığım kaçıncı kapı? İlk değil.

Serin geceye çıktığımda hayalini kurduğum sonbahar ferahlığını hemen hissedemesem de, sokaktan aşağıya doğru yürüdükçe içimde bir şeyler hafifliyor. Yolun kıvrıldığı yerde başlayan, beni sahile indirecek basamaklara kadar hızlı hızlı yürüyorum. Tam o noktada elimi korkuluğun soğuk demirine koyup, tersini yapmaya kendimi ne kadar zorlasam da beceremeyerek başımı çevirip, arkamda bütün cüssesiyle yükselen eski apartmana bakıyorum.

Dördüncü katın geceye taşan ışıklı pencereleri, "biz mutlu bir aileyiz" yalanını atıyor dünyaya. Kendini odasına kapatan annesiz, babasız küçük adamı düşünüyorum.

Onu böyle bir gecede o evde tek başına bıraktım. Sırf bu olsa iyi, başka gece yokmuş gibi yüzüne ne çirkin şeyler haykırdım. Bu beni korkunç biri mi yapar?

Vicdanımın sesi kulağımın dibinde bas bas bağırıyor. Geri dön. Geri dön.

İçimde uzun zamandır birikmiş, dilimin ucuna gelip gelip geri dönmüş cümlelerin duyulmak için bu akşamı beklemiş olması epey münasebetsiz bir rastlantı, tamam, kabul ediyorum ama elimde bundan daha başka bir tarih yok, çünkü olmamalı, buna inanmak istiyorum. Bu geceden başka bir gece yok. Hem ona iyilik yaptım, diyorum. Annesinin geniş kanatlarının altında, doğduğu günden bu yana pamuklara sarılmış, öpülüp koklanmış, büyümesine hiç gerek olmamış, büyümesi ondan hiç istenmemiş, hiç düşmemiş, ne zaman düşecek gibi olsa altına dünyanın en yumuşak minderleri serilmiş, ne zaman yuvadan uçmak istese bu boş hevesten derhal bir yolu bulunup vazgeçirilmiş, kırk dört yaşında bir insan yavrusu için bundan daha iyi özgürleşme vesilesi mi olur canım, diyorum.

Bana da oldu kaç defa. Öldüm mü, ölmedim. O da ölmeyecek. De ki öldü, o vakit küllerinden doğacak. Sıklıkla öyle olur çünkü.

Beni hâlâ sevdiğini sanıyor. Oysa artık sadece bir yaslanma olasılığıyım onun için. Dengesini kaybettiğinde elini boşluğa uzatıp da tutunuverdiği ilk şey. Artık kimsenin düşeyazarken tutunuverdiği bir şey olmak istemiyorum.

Bu his merdivenleri inmem için arkamdan bir el gibi itiyor beni. Kum torbalarını attıkça hafifleyen bir balonum sanki, her basamakta biraz daha iniyor, indikçe yükseliyorum.

Ben senin annen değilim. Ben senin annen değilim. Ben kimsenin annesi değilim.

Bugün zor bir gündü. Şimdi tek ihtiyacım olan şey bir taksinin müstahkem mevkii. Beni bilinmezliğin içinden gelip kurtaracak ve evime, kendi yatağıma götürecek bir taksinin görmüş geçirmiş sırdaş arka koltuğu.

Yolun kenarına vardığımda uzaktan gelen farların bir taksiye ait olduğunu hayal ederek elimi kaldırıyorum. Taksi duruyor, kapısını açıp arka koltuğa oturuyor ve adresi söylüyorum. Şoför gaza basarak olay mahallini terk ediyor. Sırtımı yol arkadaşıma güvenle yaslayıp derin bir nefes alıyorum.

Taksi evin önünde durduğunda gömüldüğüm yerden doğruluyorum. Elimi koltuğa uzatıyorum ve dünyanın bütün özgürleşme hayallerine ihanet eden bir bilgiyle, çantamın orada olmadığı bilgisiyle başbaşa kalıyorum.

Gözlerimi kapatıyorum, çantam zihnimin karanlığında şıkır şıkır aydınlatılmış bir salonda, gül ağacından o meşhur antika masanın üzerinde beliriyor. Dünyanın öbür ucunda bir masa. Tam on kişilik.

Gülüyorum kendime. Peki, diyorum, peki hayatcığım, anladım, daha bitmedi, daha doldurmam lazım gelen çile var, peki. Özgürlük erken bir hayaldi demek. Tamam, isyan etmiyorum. Sakinim. Ne zaman kendimi biraz güçlü, biraz haklı hissetsem, ivedilikle haddimin bildirilmesine alışkınım ben.

Şoföre durumu açıklamaya çalışıyorum, önce birkaç kırık cümle kuruyorum, kurduğum cümleleri beğenmiyorum, baştan kuruyorum, anladı mı acaba diyorum, biraz geri çekilip bekliyorum, yok içime sinmiyor, bir daha açıklamaya çalışıyorum, anlattıklarım iyice saçma bir hal alana kadar oracıkta debeleniyorum.

O sırada aynadan bana bakan adam hiç soru sormadan beni gerisingeri aldığı yere bırakıyor. Arabadan inerken, "Beni burada bekler misiniz?" demiyorum. Onun yerine, "Size bir söz verebilir miyim, yarın ücretinizi durağa getirsem?" diyorum. Hiç soru sormadan, "Tamam," diyor adam. Sonra basıp gidiyor. Tanrıya handiyse inanacağım.

Ağır ağır tırmanıyorum basamakları. Bir insan basamakları ancak bu kadar ağır ağır tırmanabilir.

Son basamakta başımı kaldırıp az evvel sırtımı dönüp gittiğim eski apartmanla tekrar göz göze geliyorum. "Ne oldu?" der gibi bakıyor. Verilecek cevabım yok. Dördüncü katın az evvelki şakrak ışıkları sönmüş, pencereleri karanlık.

Adımlarımı hızlandırıyorum. Binanın demir kapısına yaklaşınca çat diye otomatiğe basılıyor. Buraya geri döneceğimi bir ben bilmiyormuşum, diyorum içimden.

Asansörle dördüncü kata çıkıyorum. Evin kapısı aralık.

Az evvel birtakım yüksek duygularla ve ödün verilmez bir kararlılıkla vedalaştığım eve bu sefer sakince adımımı atıyorum. *Bu kadar yüksekten ancak düşerek inilir*, diyordu ya kitap, kitaplara inanıyorum.

Selim'in karanlık koridorun sonundaki odasından ince, turuncu bir ışık sızıyor. Işığa doğru yürüyorum. Yaklaştıkça cılız bir müzik sesi duyulur oluyor. Kapısına vardığımda bir an tereddüt ediyorum, derin bir nefes alıp aralık kapıyı yavaşça iterek, yıllar sonra ilk kez odasına giriyorum.

Yatağın başucundaki lava lambası aydınlatıyor odayı. Duvarlarda tuhaf gölgeler dans ediyor. Scorpions'ı tanıyorum sonra. "Still Loving You" çalıyor. Eşikte durup etrafa bakıyorum. Bir zaman kapsülü gibi kucaklıyor beni içerinin turuncusu. Bir kapıdan geçip başka bir âleme adım atmışım gibi geliyor.

Duvarları boydan boya kaplayan raflardan kitaplar taşıyor, sığmayanlar sağda solda kuleler oluşturmuş. Çalışma masası eski yerinde duruyor. Üzeri kâğıtlarla, defterlerle, cilt cilt kitapla, sürüsüne boş fincanla dolu.

Bir pikabı olduğunu unutmuşum. Müzik sesinin ondan geldiğini anlıyorum. Hemen yanındaki ahşap kutuların içinde, kendi içinde bir nizamları olduğu her hallerinden belli onlarca plak gözüme ilişiyor.

Annesinin evi dip köşe ele geçiren, her şeye sahibelik eden, kimseye nefes aldırmayan ilgi alakasından bir kapıyla ayrılmış bu müstakil odada, onun anne şefkati maskesinin arkasına gizlenmiş despot iktidarına yıllarca kafa tutmuş olduğunu fark ediyorum ilk kez. Ona göbeğinden bağlı olsa da, burada inatla bağımsız bir ülke kurduğunu. Hiç sesini çıkarmasa da, aslında sadece burayı koruyarak bas bas bağırdığını. Bu kitapları, bu plakları, bu gülünç genç odası takımını ve diğer her şeyi üzerine titreyerek oldukları gibi

koruduğunu ve bunu yaparken aslında başka bir şeyi muhafaza ettiğini anlıyorum.

Burası Selim'in çocukluğu. Kendini evinde hissettiği tek yer.

Scorpions'ın gitar soloları koridordaki saati ve evrendeki tüm beceriksizliklerin gürültüsünü sustururken, evin geri kalanını istila eden o kasavetli, boğucu duygunun hiç ummadığım şekilde burada azaldığını tespit ediyorum. Balkona çıkmışım gibi bir his beliriyor içimde. Eski bir his bu; tanıdık, iyi niyetli, misafirperver, sevecen. Selim'de neye tutulduğumu hatırlatıyor bana. Bu aşırı kalabalık dünyada bir gün beni durduk yere ona doğru iten şeyin ne olduğunu hatırlatıyor.

Gidip yatağın ortasındaki tümseğin yanına oturuyorum. Kısa kısa nefesler alıyor, nefes aldıkça üzerindeki battaniye inip kalkıyor. Bu battaniyeyi hatırlıyorum. Elimi tümseğin üzerine koyuyorum. Duvardaki gölgemizde, bir anne elini oğlunun sırtına koyuyor.

Hafifçe kıpırdanıyor yattığı yerde.

"Seninle evlenmeyeceğim, biliyorsun, değil mi?" diyorum.

Mavi gözlerini battaniyenin kenarından dışarı uzatıyor, "Biliyorum," diyor.

"Bu gece burada kalacağım ama seni bir daha öpmeyeceğim, bunu da biliyorsun değil mi?"

"Evet. Onu da biliyorum."

"Sabah kahvaltı hazırlamak da yok."

"Tamam, yok."

"Sucuklu yumurta, kızarmış ekmek falan..."

"Biliyorum. Kahvaltı sevmiyorsun."

"Sevmiyorum."

"Tamam."

"Belki bir kahve içebiliriz."

"Sütsüz, şekersiz."

"Evet."

"Annenin yatağında yatırmayacaksın ama beni..."

Duvar kenarına kayıp bana yer açıyor. Yanına uzanıyorum.

Tek kişilik yatakta sırtüstü yatıyoruz; yan yana uzanmış gibi değil de, yan yana koyulmuş gibi. Konserve kutusunda iki sardalye.

Prenses Leia yıllar sonra yine duvardan bize bakıyor. Zaman bizi eğip bükerken, eksiltirken, aşındırırken, o, altın rengi bikinisiyle yıllara meydan okuyor.

"Güzel kadın şu Leia," diyorum.

"Çok," diyor.

"Hiç yaşlanmıyor."

"Ölmüyor da."

Aralarında bir sır varmışçasına gülümseyerek Leia'ya bakıyor, benim oradaki varlığımı yok sayan bir bakış bu. "Herkes gider, Leia kalır. O yarı yolda bırakmaz."

"Ben seni yarı yolda bırakmadım ki Selim, yol bitti."

Derin bir nefes alıyor, "Ama o kadar da kötü değildik, ha?"

"Değildik. O kadar da kötü değildik."

"O ilk gece peki? Çok mu mutsuz ettim seni?"

"Hayır, etmedin. Evet, biraz... farklı bir geceydi. Ama mutsuz değildim."

"Çok sevdim ben seni."

"Ben de. Sevmesem nasıl..."

Gülümsüyor, gözleri tavanda. Bugün ilk kez gülerken görüyorum onu. Gülünce bambaşka bir resim çiziyor yüzünün çizgileri. Bana bir sürü şey hatırlatan yeni bir resim bu.

Sonra benden yana çeviriyor başını. Gülümsüyorum ona. İki yeniyetmeyiz şimdi. Çok sevmenin, ölüp bitmenin, birbirini zalimce hırpalamanın büyük yangınından uzakta, serin bir yerindeyiz artık hayatın. Aramızda birkaç santim var. Ama birimiz uzanıp diğerini öpüverecekmiş gibi bir yakınlık değil bu. Bilakis, artık hiç kısalmayacak bir mesafe aramızdaki. İkimizin de korumaya sessizce mutabık kaldığı bir mesafe.

Müzik ve gece lambasının uysal ışığı, denizin kumu düzlemesi gibi aramızdaki bir şeyleri silip düzlüyor. Birbirimizin yüzüne çarptığımız bütün kapılar açılıp, bu sefer yavaşça kapanıyor. Herkes sükûnetle kendi alanına çekiliyor. Anahtarlar sessizce dönüyor kilitlerde. Birbirimize ettiğimiz bütün can acıtan sözler de geri çekiliyor bir zaman apansız fırlayıp çıktıkları yerlere. Dudaklar mühürleniyor. Yerinden yurdundan edilen ne varsa sakince evinin yolunu tutuyor. Tepeler aşınıyor, açılan çukurlar doluyor, köşeler yuvarlanıyor. Kılıçlar kınına giriyor. Berelerimizi öpüyor zaman yumuşacık. Öpünce geçiyor ağrı.

İnsan, hayatında çok nadiren bir hikâyenin sonuna geldiğini anlıyor. O an ikimiz de bir hikâyenin sonuna geldiğimizi biliyoruz. Bir kargaşanın sonuna geliyoruz o küçük yatakta yan yana uzanırken. Leia'nın huzurunda hiç konuşmadan bir savaşı bitiyoruz. Barışıyo-

ruz. Artık yan odada bir anne yok. Artık ondan nefret etmiyorum.

Sessizliğe gömülüyoruz. Müzik susuyor. Gözünden gözlüğünü alıp komodinin üzerine koyuyorum. Uzanıp ışığı kapatıyorum.

Birbirimizin nefes alıp verişini dinliyoruz. Ben onunkini dinliyorum. Onun da benimkini dinlediğini biliyorum.

"Ben biraz korkuyorum galiba," diyor ne zaman sonra.

"Korkma. Evindesin."

"Ne yapacağım? İnsan nasıl en baştan başlar?"

"Bulacaksın bir yolunu. Artık özgürsün."

Karanlıkta gülümsediğini, mavi ufarak gözlerinde eski bir yıldızın parladığını hayal ediyorum.

Bir şeyler hizalanıyor o an. Bir şeyler tık edip yerine oturuyor.

Annemin Çadırı

Doğa olaylarının, özellikle insanlığın gezegenimizin yaşına kıyasla oldukça güdük tarihinde felaket olarak kayda geçenlerin, yeryüzünü hunharca değiştirirken küçük kalplerimizi de ıskalamadığını on üç yaşımda öğrendim. Bir depremle.

Yerkabuğunun bilmem kaç kilometre altında yer değiştiren kaya katmanlarının tektonik cüreti, şehrin bize uzak mahallelerinde kocaman binaları kütleler halinde devirirken, semtimize biraz daha insaflı davranmış, buna rağmen evimizin duvarındaki küçücük bir çatlak vesilesiyle kendi hayatımızın göçüğü altında kalmıştık. Söylenmeyen, susulan, üzerine diş sıkılan şeyler bir çatlak maharetiyle üç kişilik ailemizin üzerine yığılmıştı.

Koridorda, banyonun kapısıyla annemlerin odasının kapısı arasındaki duvarda, tavana yakın bir yerde incecik bir çizgi olarak beliren o çatlak, ki annemin

şahin gözleri olmasa varlığından asla haberdar olmazdık, bir kara delik gibi bizi içine çekip geriye gri bir boşluk bırakmıştı. Bir enkaz değildi, tozunu toprağını silkeleyip yerine koyabileceğin, tamir edebileceğin bir eşya değildi geriye kalan. Otoban kenarına savrulmuş yaralı bir hayvan gibi öylece yanından geçip gitmekten başka çaremiz yoktu. Bir cenaze töreni düzenlemek bile fuzuli olacaktı. Hoşçakal bile demeyecektik. Nokta. Bu kadar.

Sıcak, bunaltıcı bir geceydi. Babam azıcık eser umuduyla ara kablo çekip televizyonu balkona çıkarmış, bir yandan önündeki dev çanaktan karpuz yiyor, bir yandan ekrana bakıyordu. İri gövdesinin def gibi gerdiği beyaz atleti karpuzun pembe suyuyla beneklenmiş, gözleri televizyona kilitli, arada duyduğu şeylere mırıldanarak cevaplar veriyor, kendi kendine kızıyor, aklına eserse de belli belirsiz gülüyordu.

Annem de onun karşısındaki sandalyede yerini almış ama televizyona bakmıyordu, hatta hafifçe sırtını dönmüştü. Önüne gazete kâğıdı serili, gözleri boşluğa dalmış, asla sekmeyen seri hareketlerle çekirdek çitliyordu. Masanın üzerinde bir kabuk tepesi oluşmuştu bile. Onun cüzi coğrafyasında meydana gelmiş hususi bir doğa olayıydı bu da; dertlerden mürekkep bir tepeydi önünde yükselen. Belli ki aklında yine bir şey vardı.

Bir paket çekirdekle kendini sağaltan, varoluş sıkıntılarını geçici olarak da olsa dindiren bir kadındı annem. Beni elime para tutuşturup bakkala çekirdek

almaya mı gönderdi, bardağı dolmuş demekti, son damla taşmadan önlemini alırdı.

"Bol tuzlusundan! Unutma e'mi!"

Bizimkiler balkonda çeşitli yöntemlerle yılışık ağustos gecesini alt etmeye çabalarken, ben salondaki kanepede döne döne uyukluyordum, sıcak beni çoktan yere sermiş, kendi kolum bacağım bile fazla gelir olmuştu.

Babam ensesini ısıran sineğe önce şaplağı indirip üstüne de "Keraneci!" diye bağırınca uyandım. Koltukta doğruldum.

Pencerenin çerçevelediği balkonun sarı ışığında oturmuş, eşyanın tabiatı marifetiyle aynı fotoğraf karesine girmekle yükümlü, ama gerçekte birbirlerinden kilometrelerce uzak annemle babama baktım. Beni bu dünyaya getiren iki insana. Bir yaz gecesinin ortasında, bir balkonun ya eserse ihtimaline sığınmışlar, plastik bir balkon masasının hatırına aynı metrekarede buluşmuşlardı.

Herhalde ev mobilyalarını tasarlarken bunu amaçlamıştı birileri; biraz cereyanda kalsa hastalanmaya teşne çekirdek ailenin parçalanmasına, her bir parçanın kopup uzay boşluğunda birbirinden uzağa sürüklenmesine engel olmak içindi mobilyalar. Bir masanın en az iki sandalyesi oluyordu mesela. İkili koltuk hakeza. Hele iki kişilik yatak. İnsanı sokakta yanından geçip gideceği bir adamla ya da kadınla bir ömür boyu birlikte uyumaya mecbur kılmaktan başka neydi ki bu kötü fikrin özü? Her gece aynı yorganın altında uyuyan iki insan değil kopmaya, kopmayı aklının ucundan geçirmeye dahi nasıl cesaret edebilirdi?

Ailemizi aynı çatı altında kenetleyen şey eşyaydı sanki; tek sandalyesini kullanmadığımız dört kişilik yemek masamızdı, odalarımızı birbirine bağlayan koridorlardı, yüzümüzü birbirimizin ıslaklığına kuruladığımız havluydu, paltolarımızı birbirine sarılma mesafesinde muhafaza eden portmanto, çamaşırlarımızı birbirinin kirli sularında döndürüp duran çamaşır makinesi...

Annemle babamı alıp uçsuz bucaksız bir çöle koysak, zıt yönlerde yürüyeceklerine emindim. Tut ki karşılaştılar, birbirlerine adlarını bile sormaz, öylece geçip giderlerdi. Ama işte şimdi bir balkonda yan yana koymuştu hayat onları. Biri onları aynı öyküye yazmıştı. İki insan, bir çanak karpuz, masaya serili Fotomaç'ın üzerinde anbean yükselen bir kabuk tepesi ve bir televizyon. Balkonun sinekler üşüşmüş lambasının altında, sessizce oturmuş ömür tüketiyorlardı.

O gece sabaha karşı deprem oldu.

Ben bir süre daha kanepede sağa sola dönüp durmuş, en nihayetinde pes edip odamda uyumaya karar vermiştim. Babamın haykırışıyla uyandım. Ne olduğunu anlayamadan yataktan fırladım. Sarsıntı sona ermişti. Babamı koridorda buldum. Sırtını duvara yaslamış, yüzü avuçlarının içinde, mırıl mırıl bir şeyler söylüyor, galiba dua ediyordu. "Anne!" diye seslendim içeriye. Cevap gelmedi. Babamı koridorda bırakıp yatak odasına koştum. Mutfak, banyo, salon... Annem yoktu.

Yemek masasının üzerindeki kristal avize hâlâ hafif hafif sallanıyordu. Pencere pervazındaki menekşe saksılarından biri devrilmiş, toprağı halıya saçılmıştı.

O an sokak kapısının aralık olduğunu fark ettim. Apartman boşluğuna bağırdım. Anne! Sesim katların arasında dolandı, kimseye çarpmadan, bana geri geldi. Çıt yoktu. Hemen sonra üst kattan paldır küldür birileri inmeye başladı. Terliklerinden tanıdım, Nevin Teyze'ydi gelen.

"Haydi, yavrum. Durma evde, kimse kalmadı binada. Herkes sokağa indi," dedi.

Dönüp babama seslendim, yanıt vermeyince yanına gittim. Kocaman gövdesiyle oracığa çökmüş, şişman omuzları sarsılarak hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Üzerinde sadece bir şort vardı, üstü çıplaktı.

"Baba," dedim, "haydi, kalk, evden çıkmamız lazım."

Yüzüme baktı, o kadar korkmuştu ki, kim olduğumu bir an hatırlayamadı, benden destek alıp doğruldu, hiçbir şey demeden kapıya doğru yürüdü, yalınayak apartmanın merdivenlerini inmeye başladı. Annemin kapıdaki terliklerini geçirdim ayağıma, portmantodan babamın ayakkabılarını alıp kapıyı çektiğim gibi arkasından aşağı indim.

Dışarısı mahşer yeriydi. Herkes sokakta, kimi uluyarak ağlıyor, kimi şaşkınlıktan ne yapacağını bilmez halde bir o yana bir bu yana koşturuyor, kimi şoka girmiş, tek kelime etmeden kaldırımın kenarına çökmüş öylece oturuyordu.

Babam apartmanın kapısından çıkar çıkmaz kalabalığın arasına karışmış, gözden kaybolmuştu. Etrafa baktım ama bu deliliğin içinde ne onu ne de annemi bulmak mümkündü. Böyle zamanlarda herkes birbirine benziyordu. Bakışları az önce apar topar terk ettik-

leri evlerinde, ellerini ağızlarına kapamış ince ince ağlayan bütün kadınlar annem, derin bir sessizlik içinde bıyıklarını kemiren bütün adamlar da babamdı sanki.

Deprem herkesi ani ölümle yüzleşmiş olmanın ortak paydasında birleştirmişti. Bir sokak dolusu insan, üzerimizde para yok, kimlik yok, kiminde neredeyse giysi dahi yok, hayatta olduğumuz için şükrediyor, yine de ellerimizin titremesine engel olamıyorduk.

Panik halindeki kalabalığı yararak biraz dolandım. Babamın koridordaki bakışı gözümün önünden gitmiyordu. Elimde kırk dört numara ayakkabılarla, babasını arayan bir kız çocuğundan çok, çocuğunu arayan bir anne gibiydim.

Bir süre sonra pes edip bir yere çöktüğümde iki adamın konuşması çalındı kulağıma, birinin üzerinde ona dar gelmiş çiçekli bir gecelik, diğerinin ayağında tekir bekir pabuçlar. Gecelikli olan birini arıyordu, diğeri bazılarının çocuk parkı tarafına gittiğini söyledi.

Koşarak gittiğim park ağlaşıp duran koca koca insanlarla doluydu. Çocuklar annelerine yapışmış, fal taşı gibi açılmış gözlerle etrafa bakıyor, ne salıncakları ne kaydırakları görüyordu.

"Anne!" diye seslendim ortalığa. Birkaç kadın dönüp baktı. "Baba!" diye seslendim sonra. Birkaç adam dönüp baktı bu sefer. Dönüp bakanların hiçbiri bizimkiler değildi.

Biraz daha dolanayım derken, kum havuzunun kenarında oturan babamı gördüm. Çıplak ayakları kumun içindeydi, yanındaki bir adamla konuşuyordu,

en azından hâlâ konuşabiliyordu. Onu normal, sıradan bir şey yaparken görmek iyi geldi. Koştum, beni görünce hemen kalktı. "Kızım," dedi. Sarıldı. Sırtı buz gibiydi, üşümüş. Hemen ayakkabılarını verdim. Giydi. Bir şey demedi. Annemi sordum, "Bilmiyorum," dedi telaşla. Her yana bakmış, bulamamış.

Birlikte onu aramaya çıktık sonra; ben "anne" diye bağırdım, o "Selma" diye. Mevcut şartlar altında onunki kuşkusuz daha çok işimize yarayacak bir çağrıydı.

Ne zaman sonra, salıncakların orada, tek başına öylece kıpırdamadan duran annemi gördüm uzaktan. Hemen önden koşturdum yanına.

"Anne, neredesin ya! Seni çok merak ettik."

"Yavrum," diye sarıldı annem.

Hemen arkamdan yazlık şortu ve işe giydiği siyah kösele ayakkabılarıyla babam geldi yanımıza. Annem ikimize sarılıp, "Şükürler olsun, hepimiz iyiyiz," dedi. Çok korkmuştu. Yüzü kâğıt gibiydi ama sanki başka bir tuhaflık vardı annemde.

Birden fark ettim; herkesin kendini can havliyle don gömlek dışarı attığı, babaların çiçekli geceliklerle dolaştığı o hengâme içerisinde annem, sırtında babamın hırkası, ayağında bağcıklı lastik pabuçlarım, kolunda çantasıyla, sanırsın akşam oturmasına gidiyor, tam tekmil giyinikti. Ben ne olduğunu anlamaya çalışırken çantasından babamın cep telefonunu çıkardı.

"Teyzenleri aradım kaç kere ama düşmüyor. Bir daha deneyeyim," dedi.

Babam da ben de bir şey demedik.

"Yok anacım yok, düşmüyor!"

Annem gidip salıncağın birine oturdu. Babam da onu takip edip yanındakine oturdu. Susuyorlardı.

Dayanamadım, "Anne," dedim, "sen ne zaman çıktın evden? Biz hiç duymadık da."

Annem önce bir şey demek için dudaklarını araladı, kelimeleri aklında arka arkaya dizemedi, vazgeçti.

"Ben babamın sesine uyandım. Sarsıntıyı da hiç duymamışım. Baktım her yere ama sen yoktun," diye üsteledim.

Babam bana baktı. Bizi bir anda aynı takımın oyuncusu yapan bir bakıştı bu. Lafa girdi.

"Boşver kızım," dedi. "N'apacaksın ne zaman çıktığını evden, işte hepimiz buradayız, şükürler olsun. Ev bark da yerinde. Ucuz atlattık. Verilmiş sadakamız varmış."

Babam azıcık sakinlemişti. Gecenin başındaki o aklı gidik adam bir nebze kendine gelmiş, sabaha karşı yarı çıplak halde çocuk parkında, bir salıncakta oturuyor olsa da evin babası olduğunu hatırlamıştı.

"Uyku tutmadı da," dedi annem, "su içmeye kalkmıştım. Sonra bir ses koptu ki! Ah annem, iyi ki duymadın bir şey! Ayaklarımın altında yer resmen gitti geldi. Böyle alttan alttan vurdu. Dakikalarca sürdü. Ölüyorum sandım. O panikle canımın derdine düştüm, hemen dışarı attım kendimi."

Annemin ayaklarına baktım yeniden. Kafam karışmıştı. Ayağındaki ayakkabılara baktığımı gördü. Babam da gördü.

"Ayakkabı giymeye vakit bulmuşun," dedim.

"Kapının ağzında bunlar vardı, geçiriverdim işte ayağıma," dedi.

"Sırtına da babamın hırkasını geçirivermişin..." dedim.

Annem iyice sarındığı kocaman hırkanın içinde rahatsızca kıpırdandı. Kol ağızlarını çekiştirdi. Sonra babamla ikimize baktı. Babam ayakkabısının ucuyla kendini yerden ittirerek hafifçe salıncakta sallanıyor, ben üzerimde askılı geceliğim, ayağımda annemin dolgu topuklu ev terlikleriyle kaydırağın ucunda oturuyordum. "Neyse canım. Bir iki saate gireceğiz zaten evlere. Sokakta sabahlayacak halimiz yok ya," dedi babam, ayağıyla kuma çizdiği tuhaf üçgeni bozarak.

Annem birden ayağa kalktı, hâlâ sıkı sıkı salıncağın zincirlerini tutuyordu, "Yok, yok! Olur mu hiç? Bu gece girmek olmaz. Yani bunun artçısı var, osu var, busu var. Yok, bu gece buradayız Ekrem," dedi.

Babam önce cevap vermedi.

Annemle göz göze gelince, "İyi madem, sabah olunca gireriz artık eve," dedi.

"Sabah olsun hele. Bakarız."

"Bakarız mı? Yani illa ki gireceğiz eve Selma, sokakta yaşayacak değiliz ya!"

"Çadırda kalmak lazım diye konuşuyorlardı az evvel şuradakiler. Birinin yeğeni Adana depreminde artçıda kalmış göçük altında. Üç gün sonra çıkarmışlar. Ay allahım, sen koru yarabbi. Hem televizyonda altyazı geçmişler, daha büyük bir depremin öncüsü olabilirmiş

bu. Birine telefonda söylemiş biri. Vallahi, ben eve giremem Ekrem. Kurarız çadırımızı biz de herkes gibi."

"Sabah olsun da bir, şimdi sen bir nefes al, bir sakinleş artık allasen."

O geceyi bütün mahalle sokakta geçirdik; radyodan duyduklarımıza dudağımızı ısırarak, arada kafamızı kaldırıp evlerimizin karanlık pencerelerine bakmaya cesaret ederek, çokça susarak.

Bir ara piknik tüpü getirdi birileri, çay demlendi, fırın dünden kalan poğaçaları simitleri dağıttı sabaha karşı.

Babama da bir tişört bulup getirdiler bir yerden. Annemse gece boyunca pek açmadı ağzını. Saatler geçtikçe eve dönme fikrinden gitgide uzaklaştığını hissediyordum; sabahın gelmesini pek istemiyor gibiydi. Konuşmaya çalıştıkça daha da kabuğuna kaçıyordu. Çay içmedi. Simidin de ucundan azıcık aldı. Tan ağardıkça hırkanın içine kıvrıldı, kıvrıldıkça küçüldü.

Sabah babamla eve gittik. Annem gelmedi, bizi parkta bekledi. Bir tek her şeyi prizden çekmemizi ve çiçeklerini sulamamızı tembih etti.

Yıllar önce Avşa'da bir çadır kampına gitmiştik, üç gün hiç durmadan yağmur yağınca aynen eve dönmüştük gerçi, işte o zamandan kalma bir çadır vardı evde. Onu bulup çıkardı babam. Ben de yorganı yastığı toparladım hızlıca. Mutfaktan birkaç kap kacak aldım. Bir de gece için hepimize üst baş.

Herkes gibi biz de çadırımızı çocuk parkının yanındaki çimenlik alana kurduk. Akşama doğru eve düzenlediğimiz ikinci süratli turda babam katlanır san-

dalyeleri ve masayı da alınca, çadırımız derme çatma bir eve, park da mesire yerine dönüştü.

Merkez üssünden gelen haberler iyi değildi ama herkesle birlikte annem de ilk şokun etkisinden çıkmış, biraz olsun rahatlamıştı. Beşinci günün sonunda, çadırın önündeki masaya örtü bile sermiş, hatta üzerine de parktan topladığı karahindibaları koyduğu bir ayran şişesi yerleştirmişti.

Babamsa şimdilik sesini çıkarmıyordu; arada eve giriyor, televizyon seyrediyor, günün sonunda çadıra geri geliyor, bizimle çadırda uyuyordu. Ama gergindi, birkaç güne su koyuvereceği kesindi.

Altıncı günün gecesi birkaç zıpçıktının girişimiyle parkta küçük çaplı bir mangal partisi düzenlenince, babam, "Bunlar da eşeğin şeyine su kaçırdılar ama!" diyerek daha fazla dayanamayıp pılını pırtısını topladı, eve döndü. Annem ona eşlik etmeyince, giderayak, "Sen de artık kendini toparla Selma, böyle olmaz bu iş, herkesin evi var yurdu var," diyerek resti çekti.

Annemle ikimiz birkaç gün daha parkta kaldık. Bir gece benim ısrarımla eve dönmeyi denedi. Bir gün yapacaktı bunu nasılsa, artık uzamıştı bu konu. Kabul edince rahat bir nefes aldım. Sonunda hayat normale dönecek gibiydi. Ben de yorulmuştum bu çadır işinden; odamı, yalnız kalabildiğim zamanları özlemiştim. Fakat annem evin kapısından girip daha on dakika geçmeden duvardaki o zalim çatlağı tespit edince, delirmiş gibi çığlıklar atıp apartmanın merdivenlerini koşarak gerisingeri sokağa indi. Bir daha da eve dönmedi. Hiç. Ben de çadıra dönmedim. Evde

babamla kaldım. Bu çadır meselesi benim de burama kadar gelmişti.

Depremin yaraları uzun süre kabuk bağlamadı. Yakın ya da uzak herkesin hayatının içinde hayaletleriyle uzun süre dolaştı, binbir türlü korku saldı. Ama bir gün unutuldu o da. Gündelik hayat kazandı. Çadırlar yavaş yavaş söküldü, herkes bir bir evine döndü. Apartmanların karanlık pencereleri tek tek aydınlandı. Deprem baş edilmesi gereken konular listesinde epey aşağılara geriledi.

Bir tek annem dönmedi eve. Diğerlerinden boşalan çimenliğin ortasında, onun kırmızı çadırı inatla tek başına tutunmaya devam etti.

Haftalar sonra çadırdaki hayatının ilk günlerindeki tedirginliğinden eser yoktu artık, karşımda gördüğüm eskisinden farklı, neredeyse neşeli bir kadındı. Başta, çadırına kendisini fırtınada batan gemiden kurtaran bir filika gibi tutunurken, zaman geçtikçe onu ayak bastığı tropik bir ada olarak görmeye başladı. Orada yeni bir hayata adım attı.

Önce önüne branda bezinden bir sundurma gerdi, sundurmanın altına sardunya saksılarıyla çevrelediği masa ve sandalyelerden küçük bir oturma alanı kurdu. Sonra köşedeki gazete bayiinden rica edip elektrik çekti, yan tarafına küçük bir mutfak bile yaptı. Orada, çocuk parkında, salıncakların hemen arkasındaki çimenlikte tek başına yaşamaya başladı.

Babamla her gün yiyecek, giysi götürmek için uğruyorduk yanına. Babam uzun uzun konuşuyor, karı-

sını eve geri dönmeye ikna etmeye çalışıyordu. Arada tepesi atıyor, "Bize bir şey olsa, sen bizsiz kalınca ne yapacaksın acaba!" diye çıkışıyordu.

Annemse ısrarla depremi bahane ediyor, korkusunun derinliğinden bahsediyor, bu gidişle eve asla dönemeyeceğini, bir çatının altında nefes alamayacağını söylüyordu. Bunları anlatırken bize çay ve bisküvi ikram ediyor, babamın beklentilerinin aksine keyfi gayet yerinde görünüyordu. Boşalan bardaklarımızı onda hiç alışık olmadığım taze bir neşeyle doldururken bizimle göz teması kurmaktan kaçınıyor, travmasının büyüklüğünden bahsederken bir yandan çiçeklerini suluyordu. O zaman annemin depremle işinin bittiğini, onun için konunun çoktan değiştiğini anlıyordum.

Annem özerkliğini ilan etmişti. Babamın anlamak istemediği şey buydu. Annem anakaradan kopmuş, okyanusun ortasında bir ada olmuştu. Başta planladığı bu değildi ama bir felakete denk gelen bu çözüme hevesle sarılmıştı. Dört kişilik yemek masası ve iki kişilik yatağın somut bir gerçeklik kazandırdığı evliliğinden kaçmış, bir branda bezinin ardında kendine müşterek eşyadan bağımsız bir dünya kurmuştu. Pencereden baktığımızda görebilsek de evden fersah fersah uzak bir dünyaydı burası. Önce kopmuş, sonra sürüklenmiş ve nihayet ayak bastığı bu tek kişilik adayı sevmişti. Deprem bir sürü insanın dünyasını karartırken, ona tuhaf ama güzel bir seçenek sunmuştu. Annem bu seçenekte her nasılsa kendini bulmuş, hepimizin geçici olarak tutunduğu bir olasılığa kendini ait hissetmişti.

Bu bizi bırakmak değildi sorsan, başka bir şeyi tercih etmek de değildi, bu buydu işte, o kadar.

Onun daha önce hiç şahit olmadığımız bu kararlı tavrını anlamayan babamsa giderek hırçınlaşıyordu. Karısı eve gelmiyordu ve onun için mesele bundan ibaretti. İnsanların yüzüne bakamıyor, kulağına çalınan fısıltılar onu delirtiyordu. Bazen aklına belediyeyi arayıp annemin çadırını şikâyet etmek gibi çılgınca fikirler geliyor, sonra her nasılsa içindeki yaralı aslanı yatıştırıyor ve bu fikri hızla terk ediyordu. Böyle böyle haftalar geçmiş, sonbahar artık kendini iyice hissettirir olmuştu.

Yağmurlu bir akşamüstü salonda oturmuş televizyona bakarken bir şeyler mırıldanarak hışımla yerinden kalktı. Kısacık bir an göz göze geldik. Gözleri bana metanetini yitirdiğini, içinde nicedir bekleyen bir şeyin infilak ettiğini söylüyordu. Söylene söylene kapıya gitti. Ne dediği anlaşılmıyordu. Ama görünüşe bakılırsa ok yaydan çıkmıştı. Hızla montunu giydi, ayakkabılarını ayağına geçirdi. Kapıyı çarpıp çıktı. Hemen pencereye koştum.

Babam apartmanın kapısından fişek gibi dışarı fırladı, kararlı adımlarla yağmurun altında yürümeye başladı. Parka gidiyordu. Derhal çıktım ben de, arkasından koştum.

Parkın kapısından girdiğimde babam çoktan çadırın yanına varmıştı. Yağmur iyice hızlanmış, o da ben de sırılsıklam olmuştuk. Babam anneme birkaç defa seslendi. Her seferinde daha çok haykırdı:

"Selma! Çık dışarı!"

Annem ses vermedi.

Sonra biraz bekleyip çadırın fermuarını açtı babam. Sanki içeri adım atarsa çadır onu da ele geçirecekti, yalnızca kafasını uzatmakla yetindi.

Annem içeride değildi.

Ben tam neler oluyor anlamaya çalışırken, babam çadırı öyle bir kavrayıp havaya kaldırdı ki, onu toprağa bağlayan çiviler yerlerinden fırlayıp etrafa saçıldı.

Babam çadırı havada çırpıyor, içinde ne var ne yok çamura saçılıyor, bir yandan yağmur deli gibi yağıyor, arkasından şimşekler çakıyordu. Bu haliyle kalbi kırık bir kocadan, mahcup bir babadan çok masallardaki kötü kalpli devlere benziyordu.

Sesimi çıkarmadan durdum kenarda. Gördüğüm şey sesimi çıkarmadan kenardan seyretmeyi gerektiriyordu, biliyordum.

Babam kucakladığı çadırla bir süre ne yapacağını bilemez halde etrafta dolandı, bunu yaparken sardunya saksılarına tekme savurdu, "Başlarım depremine de çadırına da!" diye bağırdı, sonra dönüp beni gördü, utandı. Çadırı hırsla az öteye fırlattı. Çadır yerden sekip bir takla attı, sonra içi boş bir kabuk gibi tepe üstü yere geri düştü.

Babam olduğu yerde dizlerinin üstüne çöktü. Çamurun içinde öylece kalakaldı.

Gittim, sarıldım. Ağlamaya başladı. Babam annemin olmadığı bir evde mutlu olamazken, annemin onun olmadığı bir çadırda mutlu olabilmesine ağlıyordu. Başka hiçbir şeye değil.

"Baba," dedim, "tamam, geçti."

Başını kaldırıp, onu depremden sonra koridorda bulduğumdaki gözlerle baktı bana. Annemi seviyordu babam, o zaman anladım bunu. Tamam, aynı dünyaların insanları değillerdi, tamam, kilometreler vardı aralarında, ama seviyordu onu. Çok seviyordu işte. Kırk dört numara ayaklarıyla ve kocaman gövdesiyle, çocuk gibi seviyordu onu.

"Kış geliyor," dedi gözlerini kaçırarak, "ya n'apsaydım..."

Beni dünyaya getiren şeyin mayasında tek taraflı da olsa aşk vardı. Sevindim o zaman. Hiç sevinilecek zaman değildi ya, yine de sevindim ben.

Görüşürüz

Rüyamda konuşmacı olarak bir yere davetliyim. Biraz geç kalıyorum. Ben gelesiye çoktan toplanmış kalabalık. Ama henüz kapıda herkes. Diken üstündeyim. Üzerimde bana ait olmayan giysiler var; ekru bir tayyör, süper ince naylon çorap, topuklu rugan pabuçlar... Saçlarım uzunmuş, arkadan sımsıkı bağlı... Bu halimle az önce kurulmuş bir bidon turşu gibiyim, güçlükle nefes alıyorum.

İnsanların arasına karışıyorum çekinerek. Biraz dolanıyorum etrafta. Yanına sığınacak tanıdık birilerine bakınıyorum. Daha evvel tanıştığımızdan şüphelendiğim birileriyle göz göze geliyorum, selam veriyorum başımla, nezaketen gülümseyip aralarındaki sohbete geri dönüyorlar. Yanlarından geçerken ikili, üçlü, bazen çoklu gruplardan ara ara kahkahalar yükseliyor. Kimseyi tanımıyorum, kimse de beni tanımıyor. Bunu fark edince doğrusu rahatlıyorum. Yabanilik vasfımın

rüyalarıma dek uzanan kökleri, ne yalan söyleyeyim, beni pek şaşırtmıyor.

Sırtımı verecek güvenli, kuytu köşe bir yer arıyorum. Ta ki tanıdık birileri beni bulana kadar saklanacak bir ağaç kovuğu. Duvara yaslanıp bekliyorum biraz. Bakıyorum olmuyor, nefes almaya bahçeye çıkıyorum. Kapının kenarındaki dev saksılarda coşkuyla büyümüş şimşirlerin arkalarına saklanıp bir sigara yakıyorum.

İçime çektiğim ilk nefes o kadar iyi geliyor ki, uyandığımda dahi hatırlayacağım bir tatmin hissiyle doluyor içim. Kafamın içinde karanlık bir oda aydınlanıyor. Hemen ardından ikincisini çekiyorum içime. Daha derin bu sefer. Ağzımın içine dolup, oradan boğazıma ulaşan, sonra inip ciğerlerime yürüyen duman, kar yığınlarını sağa sola iterek yolunu açmaya çalışan bir küreme aracını getiriyor aklıma. Dumanı ciğerlerimde demlendirip birazını burnumdan, birazını ağzımdan acele etmeden göğe doğru üflüyorum. Hemen devamını istiyor canım, yeni bir nefes, sonra bir tane daha. Saklandığım yerden hiç çıkasım yok. Oracıkta bütün paketi içip koşarak eve gitmek iyi bir fikirmiş gibi geliyor.

O sırada üzerinde saks mavisi mini bir elbise, çok para bayıldığı belli tasarım saçlarıyla bir kadın beni görüp koşar adım yanıma geliyor, "Nerelerdesiniz kuzum? Sabahtan beri sizi arıyorum!" diye kibarca fırçalıyor önce, sonra kolumdan tutup ısrarcı bir nezaketle beni salona yönlendiriyor.

Kendimi bir anda sahnede, bana bakan onlarca gözün karşısında buluyorum. Az önce beni görmeyen gözlerin çarpıcı değişimi karşısında afallıyorum.

Sahne mi yani, diyorum içimden, sahneye çıkınca mı anlam kazandı bütün varlığım? İki basamak yukarı tırmanınca, eline bir mikrofon alınca oluyor mu bu işler?

Ben seyirciyi, onlar da beni süzerken, kadın bana, "Konuşma metniniz nerede?" diyor.

Bir konuşma metni hazırlamamışım ki.

Israrla soruyor, "Size verdiğim kâğıt nerede?"

"Ne kâğıdı," diyorum. "Kâğıt mağıt yok."

Seyirci çıt çıkarmadan bana bakıyor. Söz almam bekleniyor.

Sonra kadın pes edip sahnede karşılıklı konuşlandırılmış iki koltuğu işaret ediyor. Uslu uslu kendime yakın olana doğru ilerliyorum.

Koltuk ben yaklaştıkça büyüyor, yanına vardığımda artık o kadar büyük ki, oturamıyor, ancak ucuna ilişiyorum. Öyle ki, ayaklarım zar zor yere değiyor.

Kadın, bana bir atı düşündürten uzun ince bacaklarıyla karşımdaki koltuğa güzelce yerleşip, "Rahat oturun lütfen," diyerek beni geriye yaslanmaya teşvik ediyor ve rahat olduğumdan emin olmak için ben arkama yaslanana kadar sabırla bekliyor. Mecburen riayet ediyorum ama topukluların içine tıkıştırılmış apalak ayaklarım, çocuklarınki gibi havada asılı kalıyor.

Kadın sonunda rahat olduğumdan emin, bir yandan mikrofonu benim cüceliğime göre ayarlamaya çalışırken, dakika bir gol bir, soruyu patlatıyor:

"Aşk sizce ne demek? Nasıl tanımlarsınız bu benzersiz duyguyu?"

Hemen peşine bilgiç kollarını göğsünde kavuşturup geriye yaslanıyor, kendini dünyanın en zekice, en kim-

senin aklına gelmeyen sorusunu sormuş sanırken, dev porselen dişlerini göstere göstere gülümsüyor. Milyonlar ödediği gülümsemesi de saçı gibi beş para etmiyor.

Mikrofona mama sandalyesinde oturmuş, annesinin önüne koyduğu havuca uzanan küçük bir çocuk gibi uzandığım halde tam olarak şöyle okkalı bir cevap veriyorum, hadi bakalım dercesine dudak büzen kadının sorusuna:

"Ayaklarımızın altında bir zemin yok artık. Bir çatımız da. Gelecek yok. Geçmişin izleriyse çoktan silinmeye başladı. Aşk, bize bu sonsuz boşlukta ev olacak tek şey."

Lafım biter bitmez salonda alkış kopuyor. Beni görmeyen gözlerden eser yok artık. Şimdi bütün salon pür dikkat her hareketimi takip ediyor.

O an salonun kapısı açılıyor ve içeri babam giriyor.

O kadar yakışıklı görünüyor ki. Bir an gelenin babam olduğuna inanamıyorum. Kuzguni saçları ışıkların altında pırıl pırıl parlıyor. Bıyığı da cilalanmış gibi. Üzerinde beyaz bir gömlek var. Ayağında, daha hiç ezilmemiş, sanki az evvel kutusundan çıkarılıp giyilmiş, çok şık ayakkabılar. Işıl ışıl, genç, sağlıklı ve çok mutlu görünüyor.

İnsanların arasından "Pardon, pardon" diye geçip boş bir koltuğa oturuyor. Bir yandan kalabalığın içinde ilerleyen babamı izliyorum, bir yandan sesim titreyerek, "Teşekkürler," diyorum mikrofona, alkışlara cevaben.

Babam yerine oturur oturmaz diğerlerine katılıp beni alkışlamaya başlıyor. Duymadığı cevabımı alkış-

lıyor. Ama öyle hevesle alkışlıyor ki, yıllardır biriktirdiği, alkışlamadığı bütün alkışları alkışlıyor sanki.

Göz göze geliyoruz, "Alkışa yetiştim," diyor dudaklarıyla sessizce, sağ elini ileriye uzatıp başparmağını havaya kaldırıyor, beni onaylıyor diyorum herhalde, bu işaret o demek çünkü, gülümsüyor sonra, bıyıklarının uçları kıvrılıyor gülümseyince, beyaz dişleri görünüyor. Babam gülümsedikçe, koltuk mu küçülüyor, ben mi uzuyorum, ayakkabılarımın önce burnu yere dokunuyor, sonra iki ayağımın tabanı zemini sımsıkı kavrıyor. Tam o sırada uyanıyorum.

Uyandığımda alkışların sesi hâlâ kulağımdaydı. Tülün arkasında gün yavaş yavaş ağarıyor, hâlâ yanan sokak lambasının turuncu ışığı odanın duvarlarına çiçekler çiziyordu.

Dönüp Güneş'e baktım. Yanaklarını uykunun pembeleri basmış. Kıvırcıkları yüzüne inmiş. Yalandan öksürdüm, uyansın istedim. Tavşan uykusu uyur kendisi, hemen açtı gözlerini.

"Ben hayatta yaptığım her şeyi babam beni görsün diye yapmış olabilir miyim?" dedim.

Anlamaya çalışarak yüzüme baktı.

"Yani," dedim, "belki de bütün yaşam kavgam ona sesimi duyurmak, bana bak, baba, baksana neler yapabiliyorum ben, demek olabilir mi?"

"Rüyanda babanı mı gördün?" diye sordu, gözlerini zar zor açık tutmaya çalışarak.

"Evet, alkışa yetişti."

"Hangi alkışa?"

"Konuşmamın sonundaki alkışa. Bir konuşma yapmamı istediler de benden. Bir kadın vardı. Sunucu bir kadın. Bana bir soru sordu. Aşk sizce ne demek gibi bir soru. Ben de öyle bir cevap verdim ki, yıkıldı ortalık. Bir görsen. Millet canhıraş alkışlıyor beni. İşte tam o sırada babam girdi salona. Verdiğim cevabı duymadı ama alkışa yetişti. Öyle yakışıklıydı ki, Güneş, gençlik fotoğraflarındaki gibiydi."

"Yaa, ne güzel," deyip kendini tatlı uykunun kollarına geri bıraktı. "Bir de rüyamda yeniden sigaraya başlamışım," dediğimi duymadı.

Kahve yapmak için kalktım, mutfağa gittim. Tezgâha yaslanıp suyun ısınmasını beklerken, babamla en son ne zaman görüştüğümüzü hatırlamaya çalıştım. Hatırlamaya çalışmak değil de nereye kaldırdığımı iyi bildiğim, artık kullanmadığım bir eşyayı gidip tam da orada bulmak gibi bir şeydi bu.

Dokuz yıl önce bir yaz günüydü, ablamın düğününün çıkışında. Kapıda kız tarafı olarak, kalan son misafirleri uğurlarken, onu da bir misafir gibi uğurlamıştım. "Görüşürüz," demiştim. "Baba, görüşürüz. Geldiğin için sağol."

Babaya öylece görüşürüz demek, içtiğim cintoniklerin gevşettiği, gelinin kız kardeşi olmaktan mütevellit epey gergin sinirlerimden ve nihayet sona eren düğün telaşesinden olacak, normal gelmişti o an. "Görüşürüz," demişti o da cevaben. Dokuz yıl boyunca tutmayacağımız bir sözü ayaküstü birbirimize verirken sıradan bir

şey yapıyor gibiydik. İnsan galiba sadece görüşmeyeceklerine görüşürüz diyor. "Tabii," diyor asla arayıp sormayacağı insanlara, "mutlaka görüşelim..."

"Baba, görüşürüz."

Sonra bir nikah şekeri vermiştim ona. Telden yapılmış bir bisiklet. Bisikletin önündeki sepette badem şekerleri vardı. Bir parça tülün içine sarılıp, minyatür bir bisikletin ön sepetine yerleştirilmiş üç badem şekeri. Evlilik insanı ne tuhaf şeylere ikna ediyor.

Bir şey demeden bisikleti alıp ceketinin cebine koymuş, sonra elimi sıkmıştı. Öpmemişti beni. Yıllar sonra bir sarhoşluk anında hatırlayacaktım bunu; geçmişin hayaletleri yine bir meyhane tuvaletinin aynasında karşıma dikilecek, kanımda dolaşan rakıdan yüz bulup "evet, o gece baban sadece elini sıktı, öpmedi seni" diye gözüme gözüme vuracaktı gerçeği.

Ucuz takım elbisesiyle, kapıda bekleyen bir taksinin içinde gözden kaybolmuştu sonra. Taksinin kırmızı ışıkları akan trafikte diğer arabaların kırmızılarına karışırken, elbisemin sarı şifonlarını savurarak, topuzu sünmüş, bitkin bir prenses olarak girmiştim içeri.

Hayatlarını yeni birleştiren ablamla eniştemin biraz neşeden biraz da içkiden başı dönen konuklarıyla çok değil, bir saat önce tıka basa dolu olan salonda yalnızca tay tay ortalıkta dolanan yakın akrabalar kalmıştı.

Garsonlar masaları toplamaya başlamışlar ama gecenin sona erdiğini müjdeleyen beyaz tavan ışıklarını henüz yakmamışlardı. Hâlâ genç çiftin "ölene dek seninim" vaatlerine kusursuz bir fon oluşturacak şekilde loş ve romantikti içerisi. Mumlar dibine kadar yanmış,

ha söndü ha sönecek, mekân çalışanları da sağolsunlar, maaile gördüğümüz rüyaya saygılı insanlar, hiçbirini üflememişlerdi.

DJ de henüz bitirmemişti geceyi. Gerçi artık slow'lara geçmiş, kendisine bir tek söyleyip bir de sigara yakmış, salonun dört bir yanındaki kolonlardan içeriye gürül gürül *Yerine Sevemem* dolarken, kabininde tek başına demleniyordu.

Bir saat öncesinin iğne atsan düşmez dans pisti, tepesinde hâlâ görev aşkıyla ışıldayan disko topunun düşürdüğü bir kırmızı bir yeşil parıltılar ve inatla kendi etrafında dönmeyi bırakmayan, uykusuzluktan fenalaşmış, ailelerin çocuklarına nasıl olup da giydirdiğine hâlâ inanamadığım beyaz elbisesiyle minyatür bir geline benzeyen küçük kızın varlığıyla, bir başlangıçtan çok, bir bitişi getiriyordu artık akla.

"Düğünlerde böyle duygusal şarkılar çalmak yasaklanmalı," dedim anneme, "özellikle de ayrılıkla ilgili olanlar."

Annem hiç oralı değildi, yorgundu. Herkes artık gitse de eve koşup kafasındaki bin tane firketeyi sökse diye dakikaları sayıyordu. Kızını evermiş, mümtaz konuklarını yolcu etmiş, lakin ayakkabıları feci vurmuş, etrafa gülümser vaziyette çaktırmadan sekiyordu.

"Babam gitti," dedim.

"Niye gelmiş ki zaten!" dedi.

Normal bir anneyi çoktan nakavt edecek onca yorgunluk, annemin ısırgan mizacına asla dokunmamıştı. Bir gün bütün yaşam belirtileri en aza indiğinde, kalan son enerjisiyle yattığı yerden kalkıp, birinin canını sı-

kacak bir laf edip geri yatacaktı, biliyordum. İçimizden birini son kez ısırmadan gitmeyecekti buralardan.

"O takım elbiseyi nereden bulmuş hem!" diye patladı. "Düğüne kahverengi takım elbise giyildiği nerede görülmüş!"

"Boşver anne," dedim, "ne yapsa kızdırırdı seni. En azından geldi."

"Gelecek tabii. Babalık yapacak size. Ben yıllarca yemedim yedirdim, o ne yaptı, hiç. Kocaman bir hiç. Gelecek tabii. Yapacak babalık görevini."

Gece boyunca elinde gezdirip içer gibi yaptığı hâlâ dolu şarap kadehini en yakın masaya bıraktı.

"Hele bir gelmesin! Çocuk büyütmek kolay mı ya? Tabii gelecek."

Son dediklerini duymadım, *Yerine Sevemem* aramızdaki mesafeyi doldururken annem sekerek uzaklaştı yanımdan. Aylarca mağaza mağaza gezip sonunda bulduğumuz ve nihayet onu zayıf gösterdiği konusunda hemfikir olduğumuz, gece boyunca masa masa dolanıp halayların ucuna eklenirken yerleri süpürmekten kararmış, hafifçe tarazlanıp iplikleri çıkmış pudra rengi tuvaletinin kuyruğu ve tepesinde hâlâ dimdik duran topuzuyla arkadan ihtiyar bir tavus kuşuna benziyordu.

"Baba, görüşürüz," dedim ona en son. Dokuz sonbahar, dokuz kış, dokuz ilkbahar önce bir yaz gecesi. Bazı kışlar çok soğuk geçti, bazı yazlar dediklerine göre son bilmem kaç yılın en sıcak yazıydı. Ağaçlar büyüdü. Göller kurudu. Bazı akarsular denize dö-

külmekten vazgeçti. Bir sürü hayvan türü yok oldu. Yenileri keşfedildi. Saçlarım defalarca uzadı, hayatımdaki mutsuz manevralardan nasibini alarak defalarca aniden kısaldı. Alnım kırıştı. Milyonlarca beyin hücrem öldü. Eğitim sistemi altı kere falan değişti. Otuz kere sandığa gidildi. Memlekette taş üstünde taş kalmadı. Aşkından ölüp biten ablamla enişte bile boşandı.

Bizse hiç görüşmedik babamla.

Bunun kararını da almadık işin tuhafı. Hayatın bin türlü meşgalesiyle boğuşurken, birbirimizi aramadığımız her gün bir öncekinin üzerine devrildi, nasılsa ararım diye önce haftalar, sonra aylar geçti. Ne o geçerken uğradı, ne ben, "Akşam yemeğe bekliyorum mutlaka," deyip bir tabak ekledim masaya. Doğum günleri, bayramlar, yılbaşları bir bir geçerken kimsenin kimseyi aramaması bir süre sonra garip gelmemeye başladı önce. Birbirimizin yörüngesinden öyle çıktık ki, arayıp sormanın büyük bir olaya dönüşeceği o hazin noktaya vardık en sonunda. Sadece kötü bir şey olduğunda, o da ortak tanışlar vasıtasıyla birbirinden haber alan iki insan kadar uzaklaştık. Bir yerden sonra da alıştık galiba bu duruma.

Bir gün hepten unuttuk babamı, aramızdaki bütün bağları kopardık. Hep birlikte. Onu bize hatırlatan her şey silindi hafızamızdan. Yüzünü bile sildi zihinlerimiz; kokusunu, konuşmasını, yemek yeme şeklini, uyurkenki halini, nasıl kahkaha attığını unuttuk... Aynı şehirde yaşasak bile başka bir dünyadaydık artık. Babamın var olmadığı bir yerdi orası.

Yıllar önce bir akşam kayalıklarda bira içiyorduk Güneş'le. Ona babamı pek anlatmamıştım.

"Baban," diye sormuştu Güneş birden, "nerede yaşıyor?"

Karşı kıyıyı işaret etmiştim, "Orada."

Güneş babamla aramızda yirmi dakikalık bir vapur yolculuğu olmasına şaşırmıştı, ki bu gerçeği aklıma getirince ben de birden şaşırmıştım. O güne dek hayatımda sadece bir detay olarak barınan bu bilgi, Güneş'e söyler söylemez genişlemiş, daha büyük bir alana yayılmış, bütün sahiciliğiyle karşıma dikilmişti. Karşı kıyıda kırpışan ışıklardan biri babamın eviydi. Aramızdaki bir çay içimi mesafe, zamanla olanaksız bir seyahate dönüşmüş, iki kıyıdan da karşı kıyıya varmak üzere hiç gemi kalkmamıştı.

Üzgün müydüm? Bunu uzun zamandır ilk kez düşünüyordum. Özlemiş miydim onu? Onu ara sıra herkesten gizli özlediğimi biliyordum. Ama özlediğim o muydu, onun yanındaki kendim miydi, yoksa o eski güzel günler miydi, karar vermesi zordu.

Su ısıtıcısının tık sesiyle mutfağa geri döndüm. Bir rüyada da olsa durduk yere kumun eşelenmesi hoşuma gitmemişti. Kaç zaman sonra bu rüya nedendi şimdi? Ne diye kovalıyordu beni?

O sırada Güneş geldi mutfağa. Üzerinde mavi bir tişört var sadece, gözleri yarı kapalı. Beyaz ayakları taşın üstünde çıplak. Yanaştı, uykulu yüzünü omzuma yasladı. Saçları bebek şampuanı kokuyordu. Saçlarını

otuz yedi yıldır bebek şampuanıyla yıkayan bir çocuk kadındı Güneş.

"Çok uykum var hâlâ," dedi. "Saat kaç?"

"Beş."

"Uyuyamadın mı?"

"Uyuyamadım."

"Rüyan yüzünden."

"Evet."

"Özlüyorsun."

"Üzülüyorum da galiba... Keşke o akşam çağırdığında gitseydim, Güneş."

Bu cümleyi kendi sesimden duyunca afalladım. İçimde böyle bir pişmanlık taşıdığımı bilmiyordum. Ne babamın çağrısının ne de bu çağrıya icabet etmememin bende bu kadar yer ettiğinin farkında değildim. Gitmemiştim. Baksan, bir nedeni de yoktu.

"O zaman daha zor olurdu belki," dedi Güneş. "Yani gitseydin, şimdi daha taze bir hatıraya üzülecektin."

Gözlerimi kapadım, babamı gördüğüm son akşamı hatırlamaya uğraştım. Sarı şifon elbisem. Babamın kahverengi takımı. Telden minyatür bir bisiklet. Dokuz yıl önce bir yaz gecesi. "Görüşürüz baba," diyorum. Sonra bir taksinin kapısı açılıyor. Elimi sıkıyor, binip gidiyor. Aklımdaki tek kare buydu. Öncesi epey bulanık, sonrasıysa zaten yoktu.

Haklıydı Güneş. Daha taze bir anımız olsaydı babamla, her şey başka türlü olurdu. Daha zor olurdu.

Yine de soğumadı içim. Rüyamın ağırlığını indirememiştim omzumdan. Hâlâ oradaydım.

Babam bizi terk ettikten çok sonra bir defterini bulmuştum evde. Saklamış, ne anneme ne ablama bahsetmiştim. Küçük bir Ece ajandasıydı. Muhasebe için tuttuğu bir defter. Küçük defterlerin adamıydı babam. Gelirler, giderler, rakamlar, listeler. Her şeyin kaydını tutardı. Ama bu defterin sonlarına doğru bir sayfaya acemice bir gül resmi çizmiş, altına da şöyle yazmıştı, "*Ben sana teşekkür ederim, beni sen öptün, ben uyurken benim alnımdan beni sen öptün.*" Babamın bu şiiri bilmesine şaşırmıştım o zaman. Demek şiir seven, şiir okuyan bir adamdı, vay be demiş, niyeyse gizli gizli gururlanmıştım. Şiirin adresi annem değildi, ki bunu bilmek için âlim olmaya gerek yoktu. Bir akşam bir çanta kadarlık eşyasıyla evden gidivermişti babam. Ne kadar beklesek de geri dönmemişti. Çünkü âşık olmuştu.

İlk kez Kadıköy vapurunda görmüştüm babamla Fidan Hanım'ı. Uzaktan. Yan yana oturmuş, sadece yan yana oturur olmakla bütün dünyayı dışarıda bırakan o çiftlerden olmuşlardı. Fidan Hanım'ın rüzgârla uçuşan bir tutam saçını yakalayıp kulağının arkasına kıstırmıştı konuşurken babam. Filmlerdeki kadar mutlu görünüyordu. Gülüşüyor, küçücük jestlerle birbirlerine ne kadar değer verdiklerini, aralarındaki bağın ne kadar güçlü olduğunu belli ediyorlardı. Hayatının hatası bizsiz bir hayat kurması, annemden başkasını sevmesi değildi. Asıl kalsa hata etmiş olacaktı. O zaman anlamıştım bunu. Çok da istemiştim o gün yanlarına gitmeyi. Mutluluklarına dahil olmayı. Hem annemden korkmuştum hem de gidersem bir şeyleri bozarım gibi gelmişti.

Fidan Hanım'ı yıllar yıllar sonra cenazede gördüm ikinci kez. Yine uzaktan. İki aile, mezarlığın farklı yerlerinde kümelenmiş, birbirimizin yanından dahi geçmemiş, her birimizin varlığını biçimsiz kılan bir çukurun etrafında buluşmuş, sonrasında bizi oraya ulaştıran farklı patikaları takip ederek yeniden dağılmıştık hayatlarımıza. Sorsalar, iki farklı insanı toprağa vermiştik o gün.

Şimdi, onca yıl sonra, gözlerimi kapattığımda yalnızca o kare beliriyordu zihnimde babama dair. Bir yaz gecesinden kalma, tek başına bir hatıra. Fidan Hanım'ınsa ne çok an olmalıydı belleğinde. Yazlar, kışlar, sabahlar ve akşamlar... Pazar kahvaltıları ve yılbaşı masaları. İçilip kapatılan sabah kahveleri, yaz kızartmaları, kışın ilk karı, yazın son akşamları, doğum günü pastaları, eskiyip delinen çoraplar, pazar alışverişleri, bahar temizlikleri, tatiller, bulaşık yıkarken kırık bir bardakla kesilen parmaklar, gece yükselen ateşler, uykudan önce alınan büyük küçük kararlar, alışveriş listeleri, ihtiyaçlar, yerine yenisi eklenenler...

"Bugün Fidan Hanım'ı görmeye gideyim diyorum, benimle gelir misin?" dedim Güneş'e.

İkimize kahve yapıyordu. Şaşkınlıkla dönüp yüzüme baktı.

"Karşı kıyıya geçmeye karar verdin yani sonunda?"

"Geç bile kaldım."

"Ya duydukların hoşuna gitmezse?"

"Seni o yüzden çağırıyorum."

"Çok riskli, çay da isterim."

"Simitle karper bile alırım."

"Bak o zaman olur."

Fincanları alıp balkona çıktık. Şehir sessizdi. Uzakta bir vapurun önce düdüğü öttü, sonra iki binanın arasından da kendisi göründü. 7.15 vapuru yanaşıyordu iskeleye.

"Güneş..."

"Söyle canım..."

"Sence babam bana kırgın mıydı?"

"Bence değildi. Baksana alkışa yetişmiş, en güzel giysilerini giyip gelmiş adam, hem de ayakta alkışlamış seni."

Gülüştük.

"Ama şu anda cevabını merak ettiğimiz başka bir soru var, sayın konuğumuz. Asıl siz? Siz ona kırgın mısınız?" Fincanını mikrofon gibi uzattı.

Mikrofona doğru eğildim, boğazımı temizledim, "Evet," dedim, "evet, kırgınım."

Kız Kardeşim Handan

Bahçeyi sulamıyormuş ne zamandır. Gözü gibi baktığı begonvili solup gitmiş, hastalıklı bir renge dönmüş, çiçeklerinin azı dalda, çoğu yerdeymiş şimdi. Sokağa döner dönmez evin yolunu işaret eden bin türlü rayihanın yerinde, kaç yağmurda ıslanmış, kaç güneşte kurumuş, nihayetinde çürümüş yaprakların ekşi kokusu varmış şimdilerde. Öyle anlattı Seher telefonda.

Günde iki defa bahçe sulayan, tek bir saksıda bile açmamış çiçeği, kurumuş yaprağı olmayan komşusunun bu halleri hiç hoşuna gitmiyormuş. Bir an evvel çıkıp gelmemi salık verdi.

"İş güç var, Seher, nasıl olacak, bayrama kadar yerimden kıpırdayamam."

"Tatili falan bekleme, iki günlüğüne de olsa atla gel, yarın cumartesi, sabah biniver bir otobüse, akşamüzeri buradasın. Pazartesi dönersin işinin gücünün başına. Bu ara birine ihtiyacı var gibi." Biraz telaşlı sesi, "Bunlar hiç onun yapacağı şeyler değil."

İyi tanıyor Handan'ı. Üçümüz birlikte büyüdük. Annesi Birsen Teyze kapı komşusuydu annemin, komşudan ziyade can dostuydu. İki evi olan beş kişilik bir aileydik biz; erkeksiz, sırf kadınlardan mürekkep bir aile.

İki gündür de ortalıkta görünmüyormuş.

"Seni aramadan az evvel yine çaldım kapısını," dedi.

Açmamış Handan.

Ama tülün ardından bir gölge gibi geçtiğini görmüş sanki. Biraz durmuş kapıda, belki eli kolu doludur demiş, elindekileri bıraksın, gelir açar şimdi. Birkaç dakika oyalanmış, Handan diye seslenmiş, içeriden saatin sesinden başkaca ses gelmemiş.

Telefonda Seher'i dinlerken, Handan'ı getirmeye çalıştım gözümün önüne. Yan bahçeye bakan oturma odasında, pencerenin kenarındaki koltuğunda oturuyor olmalı, arada içi geçiyor, önündeki sehpada çayı soğuyor. Üzerinde annemin elbiselerinden biri.

Telefonu kapattım. Kulağımda hâlâ Seher'in, "Bunlar hiç onun yapacağı şeyler değil" diyen sesi var. Handan'ı aradım.

En son iki üç hafta önce konuşmuştuk. Yaz başında geleceğime söz vermiştim. İki yıl olmuştu herhalde, kaçamamıştım işten güçten. Bu sefer uzun kalacağım, demiştim. Bayram etmişti.

Açmadı telefonu.

Seher içime kurt düşürse de iyi olduğuna emindim. Huyuydu Handan'ın, ekseriyetle kapıyı duymaz ya da tam emin değilim, duymazlıktan geliyor da olabilir, telefonuysa nadiren açardı. Özlediğinde o beni arardı.

Uzakta olana telefonla iletilen nahoş haberler eksik anlatılır, yola çıkacak kişi telaşlandırılmaz ya, Seher de bazı şeyleri bana eksik anlatmıştı. Bizim sokağın köşesini döner dönmez karşımda beliren manzara, vakit kaybetmeden haber vermesini, bunu yaparken de her şeyi tüm çıplaklığıyla anlatmasını gerektiriyordu ki bayram seyran beklemeyeyim, bir an evvel yola çıkayım.

Sokağın sonundaki tek katlı evimizin yoldan sadece kırmızı kiremitleri görünüyordu. Ev sanki yüz yıllık uykuya dalmış, arsızca dallanıp budaklanmış bitkilerin arasında, gür yaprakların arkasında yitip gitmiş, metruk bir yere dönüşmüştü.

Koşar adım bahçe kapısına vardığımda zihnim allak bullaktı. İçeride beni ne bekliyordu, hayal dahi etmek istemiyordum.

Derin bir nefes alıp demir kapıyı ittim.

Kapının arkasında birikmiş kuru yapraklar hışırdayarak gönülsüzce yol verdiler bana. Büyümüş, neredeyse diz hizasına gelmiş ayrıkotlarının altında kaybolmuş, ancak evvelden oradan yürümüş birinin takip edebileceği çakıltaşı yoldan evin kapısına doğru ilerledim. Adım attıkça ayaklarımın altında ezilen taşlar gıcırdıyor, her yanını ot bürümüş bahçenin kuytu köşesinde sayısız yaşam, türlü hışırtıyla varlığını ilan ediyordu.

Kameriyenin demirleri boyunca göğe doğru yükselen, eve en çok yaklaştığı yerden çatıya sıçrayıp oradan hunharca büyümeye devam eden dev begonvil, dökülmüş çiçekleriyle evi yutmaya hazırlanan bir canavardı şimdi.

Petunyalar, yaseminler, kadife çiçekleri, aslanağızları, siklamenler, sardunyalar... Handan'ın yavrusu gibi baktığı bütün çiçekler, tarhlardan, saksılardan dışarı taşmış, kalan son enerjileriyle bahçenin kuru toprağı boyunca kıt kanaat ilerlemeye çalışırken bir noktada yaşamaktan vazgeçmiş gibiydiler. Kör sineklerin konup konup kalktığı, zarımsı solgun gövdeleri çoktan zamana yenik düşmüş, toprağa karışmak üzereydi.

Arsızca büyümüş dalları bazen aralayarak, bazen eğilip altlarından geçerek, bazen de üzerlerinden atlayarak bahçeyi güç bela geride bırakıp, kapıya tırmanan altı basamaklı merdivenin başına kadar gelmeyi başardım. Düşen eriklerin lekelediği taş basamaklara adımımı atar atmaz yerden bir sinek bulutu havalandı.

Nihayet kapıya vardığımda kulaklarım uğulduyordu.

Hemen zile basmak istedimse de yapamadım.

Arkama dönüp artık birkaç basamak yukarısında durduğum bahçeye baktım tekrar. Az ötede, begonvilin ele geçirdiği kameriyenin hemen önündeki süs havuzunu fark ettim. Şıpırtısıyla bahçeyi bir zamanlar bir yeryüzü cennetine tamamlayan fıskiyesi şimdi kapalıydı. Suyun yüzeyi kuru yapraklarla örtülmüştü. Peki balıklar, onlar hayatta mıydı?

Burada ne olmuştu? En son ne zaman gelmiştim sahi?

Dönüp zili çaldım.

Evin sessiz koridorunda kuşlar cıvıldadı. Bekledim. Gelen giden yok. Kapının yanındaki pencereden içeriye bakmaya çalıştım. Hiçbir şey göremeyince çantamın içinde anahtarımı arayıp buldum.

Titreyen ellerle anahtarı zar zor kilide sokup döndürdüm. Kapı gıcırdayarak açıldı.

İçeri seslendim: "Handan!"

Birkaç saniye ne yapacağımı bilmez halde bekledim eşikte. Cevap gelmeyince içeri daldım, antreyi ivedilikle geçip, yan bahçeye bakan oturma odasına vardım.

Orada değildi. Sırf Handan değil, normalde orada duran koltuk ve televizyon da yerinde yoktu.

Ortadan kaybolan koltuğu ve televizyonu saymazsak, ev bıraktığım gibiydi. Sadece, bahçenin aksine, biraz fazla derli toplu geldi içerisi gözüme. Handan'ın hamaratlığını bilirdim ya, yine de burada birinin yaşadığına dair pek bir iz yoktu. Tek bir kusur aradı gözüm etrafta, bir yaşam belirtisi. Kıvrılmış bir örtü kenarı, bozulmuş bir halı saçağı, buruşmuş bir kumaş, içilmiş bir çay, masaya açık şekilde ters konmuş bir kitap, televizyon sesi... Bana iyi bir haber verecek, yüreğime su serpecek bir işaret. Ümitsizce göz gezdirdim etrafa. Ev bana hiç iyi bir şey söylemiyordu.

Birden Handan'ın sesini duydum sandım. Bir mırıltı. Biri konuşuyordu. Evet, Handan'dı duyduğum. Sesi derinden, bir kapının ardından geliyordu. Sonra bir su sesi. Musluk açıldı, kapandı. Tabii ya, nasıl düşünemedim, mutfakta olmalıydı. Öyle olmak zorundaydı. Merak, sevinç, endişe içimde dev bir duygu yumağına dönüşmüş, elim ayağım birbirine dolanmış vaziyette koridorun sonundaki mutfağa koştum.

Bizim evin koridoru dünyanın en uzun koridoruymuş meğer.

Kapı kapalıydı. Buzlu camın arkasında bir gölge duruyordu. Handan'ın ufarak siluetini görür görmez tanıdım. Yavaşça araladım kapıyı.

Sırtı dönük, kesme tahtasının üstünde bir şeyler doğruyor, bir yandan da mırıldanıyordu.

Tam ağzımı açıp bir şey diyecektim, birden mutfağa kaydı bakışlarım.

Bir gariplik vardı içeride. Handan hıncahınç eşyayla doldurmuştu burayı, mutfak mutfaklıktan çıkmış, içeride dönecek yer kalmamıştı. Tezgâhın, yemek masasının, buzdolabının üzerine, raflara Handan'ın şahsi eşyaları istiflenmişti.

Bardakların yanındaki saç fırçası takıldı önce gözüme, hemen yanında Handan'ın okuma gözlükleri duruyordu. Patates soğan sepetinin üzerinde bir dikiş kutusu. Yemek masasında örülmekte olan yeşil bir kaşkol. Annemin tarif defterleri tezgâhın kenarında, sandalyelerin sırtında birkaç parça giysi, sağda solda birikmiş gazeteler, dergiler, bulmaca kitapları, boş kavanozlar, çeşit çeşit bardağın içine su konulup kök versin diye bırakılmış birtakım bitki sapları...

Handan oturma odasındaki koltuğu da buraya taşımıştı. Koltuğun kolçağında katlanıp üst üste konmuş yorganla yastık duruyordu. Belli ki artık burada uyuyordu. Televizyon da pencerenin kenarına çektiği bir sehpanın üzerindeydi.

Evin diğer odalarından eksilen hayatiyet gelip buraya doluşmuş, içeride değil adım atacak elini kolunu koyacak yer kalmamış ama küçücük mutfak bu haliyle tam teşekküllü bir yaşam alanına dönüşmüştü. Han-

dan resmen ortasından bir çizgi çizip evi ikiye bölmüştü. Mutfağın kapısı iki farklı dünyanın arasındaki geçişi temsil ediyordu artık.

Eşikte ne yapacağımı bilmez halde oyalandım biraz. Nihayet cesaretimi toplayıp Handan'ın tarafına adımımı attım.

Ayaklarımın altında rabıtalar gıcırdayınca arkasını dönüverdi. Beni görünce ne diyeceğini bilemedi, bir şey söylemeden yüzüme bakakaldı.

Sonunda bir "Daha neler!" döküldü ağzından.

Onu görünce ben de afallamıştım. Handan görüşmediğimiz iki yılda büsbütün anneme benzemişti. Saçları aynı onunkiler gibi beyazlamıştı. Gözleri, burnu, dudaklarının kenarındaki çizgiler... Karşımda sanki annem duruyordu.

Üzerinde yine onun elbiselerinden biri vardı. Annemin önü boydan boya inci düğmeli, sarı poplinden bebe yaka elbisesi.

Omzu yırtılmış, yırtıldığı yerden dikilmişti. Beyaz ipliğin çekiştirdiği kumaşın kokusu geldi burnuma. Eski kokuyordu Handan. Eski evler, eski koltuklar, eski perdeler kokuyordu. Kenarı tırtıklı fotoğraflar kokuyordu. Şimdiye çok uzak bir tıraş losyonu, biraz kavrulmuş soğan, biraz güneşte unutulmuş tuzlu havlular, biraz tütün, biraz da lavanta. Yaşlanmıştı.

Bir an sonra elindekileri telaşla tezgâha bırakıp koştu, boynuma sarıldı.

* * *

Annemin cenazesinden sonra, ben on altıydım, Handan on sekiz, anne tarafından akrabalarımız, ölüm salgın bir hastalıkmış ve ondan korunmak için hızla tüm izleri yok edip olay yerinden uzaklaşmak gerekiyormuş gibi, bizi birilerinin yanına verip, evi bir an evvel kapatma niyetiyle seferberlik ilan etmişlerdi. Pek tanımıyorduk aniden evimizi dolduran o kalabalığı. Bayramdan bayrama, o da nadiren, telefonda metalik seslerini duyduğumuz, sorularına evet hayır diye yanıt verdiğimiz yabancı insanlardı hepsi.

Annem ailesinin onaylamadığı, kendisinden yaşça büyük ama onu bize yıllar sonra anlatırken bile yanaklarını hâlâ al basan bir adamla kaçıp, bir de bebek sahibi olunca, ki bu iki olayın kronolojik sıralaması konusunda söylentiler yok değildi, herkes tarafından sessizce aforoz edilmişti.

Babam öğretmendi. Yalnız, kimsesiz bir adammış, ailesi yokmuş, öyle anlatırdı annem. Hayırsever bir adam okutmuş, öğretmen okuluna göndermiş. Yatılı okuyup coğrafya öğretmeni çıkmış. Annemle alelacele evlendikten sonra başka yere tayinini istemiş babam. Annem de böylece hem ailesinden hem de doğduğu kasabadan iyiden iyiye kopmuş, bir tek kocasını aileden bilmişti.

Çocukluğumun puslu belleğinde eski bir lamba gibi kırpışan, güçlü, kocaman elli, kıvırcık gür saçlı babam, benim dört Handan'ınsa altı olduğu kış uyuduğu uykuların birinden uyanmayınca, annem bizi, allah biliyor ya nasıl, tek başına büyütmüştü. Babamı kaybettikten sonra iyice yalnızlaşmış, kendi dünyasına

çekilmiş, kocasından kalan kuş kadar maaşla kurduğu nohut oda bakla sofa hayatta Handan'la ikimizi ne yapıp edip pamuklara sarmış, o günden sonra da akraba namına pek kimseyle görüştürmemişti.

Bir tek kapı komşumuz Birsen Teyze her şeyimize koşmuş, annemden birkaç yaş büyük Selanik göçmeni bu yalnız kadın, kızı Seher'le birlikte her şeyimiz olmuştu. Annem onlardan başkasını almamıştı hayatımıza. Kimse de bizi alın diye ısrar etmemişti doğrusu.

Cenazeden sonra taziyeye gelen konu komşunun tantanası azalınca, akraba kadınların seferberliğiyle evde hiç vakit kaybetmeden büyük bir temizliğe girişildi. El birliğiyle her yan silindi, süpürüldü. Nevresimler yıkandı ütülendi, yorganlar battaniyeler hurçlara konulup yüklüğe kaldırıldı. Döşekler patpatlandı, pencerelerin güneşlikleri çekildi. Koltukların üzerine örtüler serildi, halılar yuvarlanıp yuvarlanıp kapıların arkalarına dizildi. Erzak dolapları boşaltıldı, buzdolabının fişi çekilip buzu çözüldü, içi temizlendi. Saksı saksı gardenya, japon şemsiyesi, afrika menekşesi, annemin arka balkona dizdiği bidon bidon turşu, kavanoz kavanoz reçel Renault 12'lerin arkasına tıka basa dolduruldu.

İki kardeş başımıza gelenlerin farkına varamadan, derdimize şu kadar olsun derman olmayan dev bir acıma duygusu tarafından ele geçirilmiştik. Eşyanın ehemmiyeti, evimizin üzerine hunharca boca edilen faydasız akraba merhametini bize ulaşmadan yolda bitirip tüketmişti. Evin eski düzeninden geriye kalan

bilirkişiler olarak bazı hayati soruların muhatabı olmamız dışında, kimsenin umurunda değildik: Süpürgenin ince ucu neredeydi? Annem arka balkonun anahtarını nereye koyuyordu? Havlular hangi dolaptaydı? Çöpü nereye çıkarıyorduk? Çamaşır makinesi nasıl çalışıyordu? Annem beyazları kaç derecede yıkıyordu?

Kopan fırtınayla birlikte yerden havalanan ve insafsızca etrafımızda uçuşup duran şeylerin ortasında, Handan'la arada göz göze geliyor, birbirimizden medet umuyorduk. Ne yapsak bir türlü uyanamadığımız bir kâbusun içinde debeleniyor, altımızdan sandalyeler, halılar, koltuklar çekilirken, dünyaya geri dönmenin yollarını arıyor, bulamıyorduk.

Zaman donmuş, her şey donmuş, dün yok, yarın yok, sadece şimdi vardı. Sonsuz, kopkoyu bir şimdi, bütün ağırlığıyla üzerimize çökmüş, çiçek açmaya teşne genç kız kalbimizi kurutmuş, bizi kapısız penceresiz bir ağrının içine gömmüştü. Bugün uzaktan baktığımda kapkara bir dumanın içinde bir görünüp bir kaybolan, eski bir ameliyat izi gibi ara sıra sızlayan bir andan başka bir şey yoktu

Geçmiş artık çok uzaktı. Gelecek ise ne kokusu ne şekli belli, manadan yoksun bir yerdi.

Tecrübe ettiğimiz dehşetin çapı o kadar genişti ki, onu bir ucundan tutamıyor, bir yerinden anlamaya başlayamıyor, üzüntünün uçsuz bucaksız uzayında toz zerrecikleri gibi dönüp duruyorduk. Kar küremiz kırılmış, içindekiler her yere saçılmıştı.

Halılar kaldırıldığında güneş ışığının yıllarca değmediği taşların gerçek renklerini keşfediyor, duvar-

daki tam dört gündür yaprağı koparılmayan takvime, yine dört gündür hiç salça sıçramamış bembeyaz ocağa bakıp iç geçiriyorduk. Henüz eşyayı anlıyorduk. Doğup büyüdüğümüz evin çöküşüne, alıştığımız, yerini yurdunu ezbere bildiğimiz her şeyin acımasızca yerinden edilmesine, uzaklaştırılmasına, ortadan kaldırılmasına, defedilmesine üzülebiliyorduk henüz.

Birkaç gün o odadan bu odaya gezinen adımların, sağa sola çekilenlerin, itilip kakılan, üzeri örtülenlerin gürültüsü patırtısı içinde, bir kenara pusup bekledik Handan'la. İtiraz etmedik.

Ta ki, eski hayatımızdan kalan her şeyi bir an evvel kaldırmak, öyle bir hayat hiç olmamış gibi davranmak konusunda ısrarcı pürtelaş kadınlar, evin işini bitirir bitirmez, annemin giysilerinden beğendiklerini ayırıp, kalanını ihtiyaç sahiplerine vermek maksadıyla yatağın üzerine dökene dek...

Annemin yatak odasının kapısından girip de bir yanda bütün kapakları ardına kadar açık boş gardırobu, diğer yanda yatağa üst üste yığılmış elbiselerini, bluzlarını, hırkalarını, gömleklerini görmek günlerdir içimizde sessizce ağrıyan yeri dürtmüş, orada bir şeyi yırtıp, ne var ne yok dışarı dökmüştü. Bir daha hiç giyilmeyecek bilgisiyle yerinden edilmiş giysiler, yitirdiğimiz şeyin uçsuz bucaksızlığının etkisiyle uyuşmuş ruhlarımızı harekete geçiren ilk somut şey oldu. Bu sinsi kalkışma sayesinde nihayet gerçek bir şeyler hissedebilir hale gelmiştik. Ağrımız yeryüzüne inmiş, birkaç gündür içinde dönendiğimiz uzayın adı konmuştu: Annem yoktu artık, geri gelmeyecekti.

Bu ortak hissiyat bizi ayrı ayrı saklandığımız kuytulardan nihayet çıkarıp temasa zorladı. Aynı utku uğruna güçlerimizi birleştirip isyan etmekten başka çaremiz kalmamıştı:

Annemin giysileri bu evde kalacaktı. O kadar.

Delirmemek için o gün bulduğumuz tek yol buydu. Belki çocukçaydı ama işe yaradı.

Sessizliğimiz feryada dönüşüp, evin duvarlarını delerek konu komşuyu ayaklandırınca, karşı taraf pes etti. Yatağın üzerindeki her şey söylene söylene dolaptaki yerlerine geri asıldı. Annemin naylon çoraplarına varasıya nesi var nesi yok dürülüp dürülüp tekrar çekmecelere dizildi. Tuvalet masasının üzerinde duran, sırtı sedefli ayna-fırça seti bile son anda, nasıl da giriverdiyse hayret, bir çantadan çıktı da eski yerine konuldu.

Sıra bizimle ilgili planlarına geldiğinde neredeyse beş gün dolmak üzereydi. Okulların kapanmasına bir ay vardı. Handan mezundu zaten, benimse lisede son senemdi. Uzun vadeli bir karar alıncaya dek geçici olarak bir akraba evine yerleştirilmemize karar verildi. İkimiz de annemin merkezde yaşayan uzak bir kuzeninde kalacaktık. Ben okula oradan gider gelir, bitirirdim son sınıfı. Birkaç ay geçsin, sonrasına bakılır denmişti.

Karar geniş aile meclisinden de geçince, bu defa bizim giysilerimiz döküldü yatakların üzerine. Her şeyimiz iki valize sığdı.

Birkaç saat sonra aramızda bir turşu bidonu, kucaklarımızda birer saksı menekşe ile bir arabanın arka koltuğunda sessizce oturuyorduk.

İnmemiz gerekiyordu o arabadan, ikimiz de içten içe biliyorduk, başka bir yerde yaşamamız mümkün değildi çünkü. Yerini yadırgayan çiçekler gibi kuruyup giderdik başka evlerde. Yine de dillendiremedik bunu.

Bir ara Handan bir şey diyecek gibi oldu ama karşımıza saniyesinde ördükleri "olur mu canım hiç öyle şey" duvarı o kadar yüksekti ki tırmanmaya çalışmak nafileydi.

Evimizin kapısı çekildi, kilitlendi, bahçeye hortumla son bir su tutuldu, peşine su vanaları sıkı sıkı kapatıldı, sigortalar indirildi, akla gelen türlü bela allah korusunlarla savuşturularak arabalara doluşuldu. Felaketten kurtardıkları iki yavruyu da sahiplendirirlerse görevleri tamamlanmış olacaktı. İçleri çok rahattı. Akrabalar ne günler içindi. Başımız sağolsundu. Allah bize uzun ömürler versindi.

Valizlerimizle birlikte teslim edildiğimiz o çok çocuklu evde bir hafta kadar kaldık. O bir hafta boyunca ne ağzımıza bir lokma koyduk ne birbirimizden başkasıyla tek kelime konuştuk. Yetmezmiş gibi durup durup ağlama nöbetlerine tutulup, üstüne herkes yattıktan sonra evde iki hayalet gibi gezinmeye başlayıp, nihayet eşzamanlı ateşlenerek yatağa düşünce, sabrı tükenen uzak kuzenin acil durum telefonuyla akrabalar yeniden Renault 12'lere doluştu, durumu görüşmek üzere bir araya geldi.

Bize sorsalar cevabımız dünden hazırdı. Hasta falan değildik biz. Eve gitmek istiyorduk. Başka da bir şey istemiyorduk. Ama kimsenin bize bir şey sorduğu yoktu.

Halimizi duyan Birsen Teyze sonunda kıyamayıp, "Tamam, bana emanetler, üç kızım var benim artık," deyince, kaderimizi tayin edecek demlik demlik çay içilen uzun toplantının neticesinde, henüz açılıp yerleştirilmemiş valizlerimizle birlikte arabaya konulup aynen eve geri getirildik.

Babamızdan kalan bir ev, bir de küçük maaş vardı, Handan zaten reşitti, bana göz kulak olacaktı, onlara muhtaç değildik, ki bu herkes için iyi haberdi.

Birkaç ay davetsiz akraba ziyaretleriyle nezaret altında tutulduk. Birsen Teyze gelen gidenin içini rahatlattıkça, biz de bu ani ziyaretlerde elimizden geldiğince aklıselim göründükçe, zamanla yeni düzen herkesin aklına yattı. İki genç kızın sorumluluğunu alma ihtimali zaten her birinin evine karabasan gibi çöktüğünden, doğrusu işlerine de geldi. Birkaç ay sonra hepsi hayatımızdan elini ayağını çekti, kendi işine gücüne döndü.

Fırtına dinmiş, deniz bizi eski bir kıyıya vurmuştu. İkimiz de hâlâ yaşıyorduk, sadece bir süre nefesimizi tutmamız gerekmişti.

O günden sonra iki kardeş hayata kaldığımız yerden devam etmeye, her şey eskiden nasılsa aynı düzende yaşamaya karar verdik. Mantıklı bir karar değildi belki ama hem her an içeri sızacak bir çatlak arayan çaresizlik duygusunu savuşturmak hem de önümüzde uzandığını varsaydığımız yeni hayata başlayabilmek için atabildiğimiz ilk adımdı bu. Evdeki tanıdık ahengin devamı bizi bir noktaya kadar ayakta tutacaktı. Bildiğimiz en iyi yol, eve giden yoldu. Patlamada sağa

sola saçılan parçaları evde yeniden yan yana getirecek, bu sınavı geçmişe fanatik bir sadakatle tutunarak verecektik. Öyle olacağını hissediyorduk. Sadece hissetmek o an için ikimize de yetiyordu.

Sonunda başbaşa kalınca büyük temizlik sırasında yerinden edilmiş her şeyi Birsen Teyze ve Seher'in de yardımıyla eski yerlerine yerleştirdik. Annemin düzenini baştan kurduk.

Rulo yapılmış halıları devirip yeniden yaydık. Yorganları yüklükten indirdik. Güneşlikleri açıp evin içini yeniden ışığa boğduk.

Hissettiğimiz şey, son birkaç haftadır ilk kez, mutluluktu. Yaşam alanımızı düzenlemenin sevinci bize yeniden başlama, ta en baştan başlama şevki aşılamış, gücümüzü geri kazandırmıştı.

Bir yandan şarkılar söyleyerek, arada kirpiğimizin ucuna kadar gelen gözyaşlarını komik bir şakayla çok uzaklara göndererek, o şakaya normalde hiç gülünmeyecek kadar çok gülerek, canla başla çalıştık.

Uzaktan bakan biri, evcilik oynayan iki çocuğa benzetebilirdi bizi. Tek katlı evin pencerelerinde bir görünüp bir kaybolan, odadan odaya sürekli bir şeyler taşıyıp, bir şeyleri çekeleyip duran iki genç kız, zilin ding dong diye çaldığı, kapıların çıngır mıngır açıldığı hayali bir ev kuruyordu. Bundan böyle orada sonsuza kadar mutlu mesut yaşayacaklar, masal, başka şansı yok, bu sefer mutlu sonla bitecekti.

Evde tek başımıza kaldığımız ilk gecelerden birinde Handan ömründe ilk kez sütlaç yaptı. Annem çok güzel yapardı sütlacı. Onun mutfak çekmecesinde duran

defterlerinden bulduğu tarifi harfiyen uyguladı. Sütlaç pek güzel olmadı. Yine de sevinçle yedik.

Ben bir sabah uyanıp evin bütün tüllerini yıkadım. Kırışmasınlar diye makineden çıkarır çıkarmaz astım hepsini.

Zamanla başka âdetler icat ettik. Yerine getirdikçe kendimizi iyi hissettiğimiz, hiç konuşmadan "her şey yolunda" dememizi sağlayan birtakım kutsal görevlerdi bunlar. Yalnızlığımızı halının altına süpürüyor, annemin ölümü hakkında tek kelime konuşmuyor, kendimizi gündelik telaşlarla oyalıyorduk.

Günler haftalar geçtikçe oynamaktan haz aldığımız, oynamazsak nefes alamadığımız bir oyuna dönüştü bu.

Handan her sabah kalkıp çayı demliyor, eksiksiz bir kahvaltı masası hazırlıyordu. Ben çarşıya inip *Milliyet* gazetesi alıyor, oturma odasındaki sehpanın üzerine bırakıyordum. Üç sandalyeli mutfak masasında kahvaltı yaparken TRT radyosundan haberler evin sessizliğini dolduruyordu. Handan, "Akşama mercimek ısladım," diyordu birden. Ben, "Yanına da arpa şehriyeli pilav yaparız," diyordum.

"Okuldan gelirken yoğurt almayı unutma."

"Turşu da çıkarırız."

Günler böylece birbirini kovalıyor, aile boyu demlenmiş çaylar demliğin içinde içilemeden bayatlıyor, pişmemiş pirinçler dişlerimizin arasında takırdıyor, okunmamış gazeteler sağda solda tepeler oluşturuyor, radyonun sesi bir süre sonra tatlı bir uğultuya dönüşüyor, ne anlattığı önemsiz spiker üçüncü bir kişi ola-

rak sadece mırıltısıyla sabahtan akşama bize yoldaşlık ediyor, ülkenin sert gündemi evin kırılgan gündemine pek dokunamıyordu.

O yaz Madımak Oteli ateşe verilmiş, korkunç olay Handan'la ikimizin dünyasını bir göktaşı gibi teğet geçmiş, ancak başka bir dünyaya düşüp ortalığı kana bulamıştı. O haftalarda kulağımızda çınlayan katliam kelimesi, o sırada kendi felaketiyle tıka basa dolu zihinlerimizde tam karşılığını yıllar sonra bulacak, o yılın aslında ne garabet bir yıl olduğunu çok sonra fark edecektik. Biz kötülükten kendi payımıza düşeni almış, sıramızı savmış, gazete sayfaları ve radyo dalgalarıyla evimize girmeye çalışan büyük kötülüğe hem kör hem sağır kalmış, kendi yangınımızın küllerinden doğmaya çalışıyorduk.

Gündelik hayat kendi ritminde dura kalka yol alırken, Handan bir sabah bu mutluluk oyununu bir adım öteye taşıdı.

Uyanıp mutfağa gittiğimde, üzerinde annemin sabahlığıyla karşıladı beni. Krem rengi, yumuşacık kadifeden, ceplerinin kenarları sarı papatyalı sabahlık, aylardır annemin yatak odasının kapının arkasında asılı duruyordu.

Handan'ı kapısı açık buzdolabının önünde, sırtı bana dönük, kahvaltılıkları çıkarırken üzerinde o sabahlıkla görünce dilim tutuldu. Hiçbir şey yokmuş gibi dönüp, "Günaydın," dedi. "Yumurtan nasıl olsun?"

Bu ilk teşebbüs, hakkında konuşmadan kabullendiğimiz, sorularla, tespitlerle dürtmediğimiz onlarca şeyden biri oldu.

Peşine akşam serinliğinde bahçeye çıkarken sırtına annemin hırkalarını alıvermeler başladı. Arkasından çöpü atmaya onun hâlâ portmantoda duran terliklerini giyip gitmeler.

Nihayet bir gün kendi giysilerini üç battal boy çöp torbasına tıkıp kapının önüne koydu Handan. O günden sonra da annemin elbiselerinden başkasını giymedi.

İlk zamanlarda üzerinden sarkan, ne beli ne omzu oturan giysilerin tek bir tanesine bile makas değmesine içi el vermedi. Hepsini uzun süre kemerlerle sıktırıp, çengelli iğnelerle orasından burasından tutturup gezdi. Ta ki bir gün onların içini dolduracak kadar şişmanlayana, tam annem kadar olana dek.

Sanki ne kadar büyüyeceğine annemin elbiseleri karar vermiş, daha fazlası üst bir akıl tarafından engellenmiş gibi, sonrasında tek bir kilo olsun almadı, tek bir santim olsun uzamadı. Giyilmekten eprimiş, iğne iplikle acemice onarılmaktan çula dönmüş ama üzerine tam oturan o güzelim elbiselerle yıllarını geçirdi.

Bir gün annemin küpelerini gördüm kulaklarında. Başka bir gün çarşıdan eve geldiğimde, holdeki aynada çene hizasında kesilmiş dalgalı saçlarını tarıyordu.

"Yakışmış mı?" diye sormuştu. Çok yakışmıştı. En az anneme yakıştığı kadar. Yanında annemin bir fotoğrafını götürmüş, kuaföre gösterip, "Aynısını istiyorum," demişti. Handan aynada kendini seyredip sevinçle bunları anlatırken, bir şey dememek için dilimi ısırmıştım.

Hayatındaki en önemli şeyi yitirdikten sonra bulduğu suretine sımsıkı tutundu. Kurduğu oyuna her geçen gün daha da kapıldı. Başka bir yaşam olasılığını aklına bile getirmedi. Bu hali bizi zaman zaman endişelendirse de, ne benim ne Birsen Teyze'nin eli vardı rüyasını bozmaya. Kendine yokluktan bir varlık, zamanla benim bile çeperinin dışında kaldığım, içine kapalı ama tıkır tıkır işleyen bir mikrokozmos yarattı. Eski bir hayatın kırpıklarından yeni bir hayat dikmekten fazlası değildi yaptığı. Üzerindeki giysiler gibi yamalı bir bohçadan farksızdı. Yine de en azından birimiz kendini ama öyle ama böyle sağaltmıştı.

Normal miydi yaşadığı hayat? Ne diyebilirdim ki, mutlu görünüyordu.

Handan'ın aksine, üzüntümüzü örtbas etmek üzere elimizden geleni yaptığımız o şenlikli günler benim için çok uzun sürmedi. Evin içinde gezen sinsi yas bulutunu görmezden gelemez oldum. Rabıtalarda gıcırdayan, banyonun borularında tıslayan, çatının kiremitlerinde tıkırdayan, tencerelerin içinde fokurdayan bir şey beni rahat bırakmıyor, Handan karşımdaki yatakta mışıl mışıl uyurken, o şey bana bir gıdım uykuyu çok görüyor, gizli gizli gitme planları yaptırıyordu.

Bir süre sonra yoruldum. Hem oynamaktan hem de Handan'dan. İlkin sadakatle bağlı olduğum kararların dışına çıkmaya, küçük kabilemizin benden beklediği kutsal görevleri yerine getirmemeye başlayınca, birlik-

te kurduğumuz düzenek aksar oldu. Handan bu duruma itiraz etmedi. Evin işlerini sessiz sedasız üzerine aldı ve bahçe duvarlarıyla çevrili merdümgiriz dünyasında yaşamaya devam etti.

Bense eve sığamaz oldum. Günün büyük kısmını dışarıda geçiriyordum artık. Uzun uzun yürüyordum. Erkenden evden çıkıyor, bahçelerin duvarları boyunca sokağı iniyor, evler bitip de ormanın başladığı çizgiyi dünyadan el etek çeker gibi geçiyor, sık ağaçların arasında kayboluyordum. Yeterince uzaklaştığıma böğürtlenler başladığında ikna oluyordum.

Zamanla kendi patikalarım oluştu ormanda, ayaklarımın basa basa kelleştirdiği kaçış rotalarıydı bunlar. Beni bazen denize götürüyor, bazen tepedeki açıklığa çıkarıyorlardı. Orada tek başıma geçirdiğim saatlerde gitme planları yapıyor, her geçen gün anneme daha çok benzeyen Handan'ın varlığına inat annemi daha çok özlüyordum.

Bir süre sonra onun kendinden her daim memnun hallerinden, olağanüstü güzellikteki bahçesinden, pırıl pırıl evinden, kurduğu şiir gibi sofralardan, anneminkinin aynısı yaprak sarmalarından, sabun kokan nevresimlerinden nefes alamaz hale geldim. Kavga etmek istiyordum onunla. Hırçın davranıyordum. Ama ne yaparsam yapayım Handan sonsuz anne şefkatiyle beni anlar görünmekten hiç vazgeçmiyor, bütün domuzluklarımı sineye çekiyordu. Ne zaman dikenlerimi çıkarıp sert bir laf etsem, durduk yere ortalığı gersem, ki çoğunluk onun sabrını taşırmak için yapıyordum bunu, tam o anda yapması gereken bir şeyi hatırlayarak yanımdan

uzaklaşıyor, benimle dövüşmeyi reddediyor ve bunu yaparak aramızdaki mesafeyi daha da açıyordu.

Ondan gizli şehirde iş aramaya başladım. Bir gün gideceğimi söylediğimde bana sadece, "Peki," dedi, "sen bilirsin." O gün bana "siktir git" deseydi kendimi daha iyi hissedeceğime emindim.

Handan annemden eksilen boşluğu kendince yamayacak kadar serpilip, ömrünü evin eski taşlarının üzerinde odalar arasında turlayarak geçirirken, ben hikâyenin ucunu başka yerlerde kovaladım. Geçen yirmi küsur yılda onun durağanlığına tezat bir hayat yaşadım. Aradığım bir şey vardı, beklediğim bir kurtuluş ânı, bir "her şey yoluna girecek" duygusu... Başta varmayı umduğum yer neresiydi, artık pek emin değildim ama oraya varamadığım kesindi.

Yaklaşık bir yıldır küçük bir odada yaşıyordum. Hudutsuz görünen devasa şehirde heyecanla günbegün yol almış, büyük heveslerle çıktığım yolculuğu, sakin bir sokakta kiraladığım bir odada sonlandırmıştım.

Kuaförde çalışıyordum, bir marketin depo girişine bakan, mobilyalı, ortak tuvaletli ve yalnızca uyumak için kullandığım bu odanın faturalar dahil kirasını ödedikten sonra cebimde kalan üç beşle günü geçiriyor, bir şekilde döndürüyordum değirmeni. Sevgilim yoktu. Sonuncusu üzerimden kamyonla geçmişti. Geldiğim noktada bir olmamışlıklar silsilesiydi hayatım. Epeydir nefes alamıyordum.

Handan'ıysa nadiren ziyaret ediyordum. Kırk yılda bir geldiğimde de ya kalmıyor ya da bir gece yatıp ertesi gün ilk otobüsle şehirdeki rutinime geri dönüyor-

dum. Pek konuşmuyorduk da, görev icabı geldiğim her halimden belli oluyordu.

Buna rağmen her seferinde kim bilir ne umutlarla masalar kuruyordu Handan. Ama yemekle birlikte konuşacak konularımız da bitiyordu. Boğulacak gibi oluyordum o sessizliklerde. Bir daha gelmeyeceğim diyordum içimden. İyi hissetmiyordum kendimi bu evde. Handan beni anlıyor, ben gücenmeyeyim diye bir şeyleri bahane ediyor, erkenden yatıyordu. Sabah onu uyandırmadan sessizce çıkıyordum.

Yine de her seferinde hep aynı güleç, misafirperver gözlerle, fırında keki, ocakta çayı, akşama ısladığı mercimeği, yarına sardığı sigara börekleri, nevresimini taze değiştirdiği yatakları, banyoda bana ayırdığı işlemeli yüz havlusuyla karşılıyordu beni. Ziyaretlerimin arası iyice açıldıkça ses etmemiş, bu sefer kargolar göndermeye başlamıştı. Haşhaşlı börek, kete, otlu gözleme geliyordu koli koli. Her kış yaptığı ayva reçellerinden gönderiyordu. O sene ayvalar çok iyi değilse bile, sensiz boğazımdan geçmez diyor, tadımlık da olsa koyuveriyordu kolinin içine küçük bir kavanoz. Kurduğu turşulardan yolluyordu. Bahçeden topladığı iki salatalığı iliştiriyordu bazen kutunun kenarına, azıcık da kuruttuğu lavantalardan. Bazen bir çift yün eldiven, bazen üç limon, iki nar.

Durduğum yerden bakınca, Handan hayatı evirip çevirme konusundaki ustalığı, dünya yansa vazgeçmeyişi, yaşam dolu inadı, sabrı, kanaatkârlığı ile gökyüzünde mutlu, uzak bir yıldız gibi ışıldayıp durmuş-

tu hep. Ben çırpınıp dururken, o ne yapıp edip suyun üzerinde kalmayı başarmıştı.

Şimdi nesi vardı peki? Neler oluyordu ıssız adasında?

* * *

"Aşkolsun, Aliye... Niye haber vermedin?"

Kollarından kurtulup bir adım geri çekildim. "Neler oluyor Handan burada? İyi misin?" diyebildim sadece.

"İyiyim, iyiyim."

"Burada ne yapıyorsun peki?"

"Turşu kuruyorum."

"Onu demiyorum. Bu koltuk neden mutfakta? Bu yastık yorgan... Bahçenin hali ne Handan?"

"Aliye, allah aşkına bir dur. Bir soluklan. Bir soyun dökün. Ben de iki dakikada bir şeyler hazırlayayım. Açsındır değil mi?"

"Sırası değil şimdi yemeğin. Seher aradı, kalk gel, dedi. Seni çok merak etmiş. Telaş etmiş kız."

"A aa, Seher ya..."

"Gelmiş, zili çalmış, kapıyı açmamışsın."

"Hadi canım... Duymamışımdır..."

"Neler oluyor, artık anlatır mısın?"

"Anlatacağım, söz. Ama kaç saat yol geldin, bir git elini yüzünü yıka. Ben de bir şeyler hazırlayayım, önce bir karnını doyur... Tamam mı?"

O masayı kuracaktı. Onu bu yoldan döndüremeyeceğimi gayet iyi biliyordum.

"Tamam," dedim.

"Keşke haberim olsaydı geleceğinden, hazırlık yapardım, ama dur bakalım bulurum bir şeyler şimdi... Azıcık zeytinyağlım vardı, yanına da hemen bi..."

Kendi kendine konuşa konuşa buzdolabının içinde kayboldu, en son ne dedi anlamadım. Hemen sonra kapağın ardından kafasını uzattı, "Dolabında her şeyin, biliyorsun, yıkayıp ütülemiştim ta ne zaman."

Handan iyiydi. En azından öyle görünüyordu. Yine mutfaktaydı. Birinin karnını doyurmanın hevesiyle tıkır tıkır girişmişti yine bir şeylere. Evet, bir haller vardı, orası kesin, ama onu tek parça bulduğum için biraz olsun ferahlamıştı içim. Yine de ince bir telaş yüreğimi yoklamıyor değildi. Anlatacaklarını merak ediyordum. Biçare söz dinledim, üzerimi değişmek için odaya gittim.

Mobilyaların yeri milim değişmemişti, oda aynen bıraktığım gibiydi. Karşılıklı tek kişilik yataklarımıza aynı renkte örtüler sermişti. Onunki pencere kenarındaydı, benimki tam karşısında, duvar dibinde. Üzerlerinde birörnek pelüş kırlentler. Aralarında bir boy aynası ile bir zamanlar ortak kullandığımız iki çekmeceli bir komodin. Alttaki çekmece onun, üstteki benimdi.

Merak edip çektim üsttekini. Sıkışmış. Açılmadı. Son bir asıldım, bu sefer tüm gücümle, tak etti, öne doğru fırladı çekmece.

İçindekiler tanıdıktı. Bir vakit bana ait ama çoktan hayatımdan çıkmış çoraplar, kenarı fistolu fanilalar,

lastikleri erimeye durmuş genç kızlık sutyenlerim bile duruyordu.

Her şeyi saklamıştı Handan. Dünya dışarıda bir saniye olsun soluklanmadan değişip dönüşürken, buzullar erirken, yanardağlar patlar ormanlar yanarken, kasırgalar kopup şehirleri yerle bir ederken, aynı güneşin altındaki bu odada yıllarca yaprak kıpırdamamış, çocukluk yatağımın altındaki sarı terliklere, çiçekli perdelere, kapının arkasında asılı duran, Birsen Teyze'nin hediyesi Selanik örgüsü kırmızı yün yeleğe, sandalyenin üzerinde bacak bacak üstüne atmış oturan tek gözü kopuk pembe pantere varasıya her şey olduğu gibi muhafaza edilmişti. Anlaşılan artık mutfak dışında hiçbir yere elini de sürmüyordu.

Üzerimi değiştirmek için gardıroba uzanınca elim kulpundaki küçük çatlağı buldu hemen. Kendimi bildim bileli böyleydi, hiç tamamen kırılmamış, belli bir yere kadar ilerlemişti sadece ve o da diğerleri gibi aynen duruyordu. Dolabın bana ait iki rafında, aşina olduğum kumaşlar üst üste dizilmişti. Bir eşofman altı çektim aradan, bir de tişört. Giyer giymez hatırladık birbirimizi. Aynada üzerime artık dar gelen eşofman altı ve solgun tişörtün içindeki kendime baktım. Gençliğimin tahnit edilmiş hali gibiydim şimdi. Hoşuma gitmedi gördüğüm şey. Ne yapıyordum burada, bu eski pijamanın içinde? Odanın ağır havası koluma yapışmış, beni gitmek istemediğim bir yere doğru çekiyordu. Şu işi çözüp eve dönmeliydim bir an evvel. Handan'ın sesiyle kendimi odanın dışına attım.

Kısacık zamanda o kadar şeyi nereden bulup çıkardığına inanması güç bir sofra hazırlamıştı. "Azıcık zeytinyağlım var" dediğinde korkmalıydım zaten.

Beni çocukluk pijamamın içinde görünce güldü.

"Küçülmüşler," dedim.

Masada yerlerimizi aldık.

"Yine yaptın yapacağını... Bir sürü şey hazırlamışsın. Kim yiyecek bunları..."

"Aman canım, ne var, iki kap bir şey, hazırdı her şey zaten, tabağa koydum sadece."

Zeytinyağlılardan paylaştırdı tabaklarımıza, sonra arkasına yaslandı. Ellerini kucağında birleştirdi. Göz göze geldik, bakışlarını kaçırdı. Uzanıp masanın ortasına papatya şeklinde dizdiği kayık tabakların birbirine olan mesafesini kontrol etti. Su bardağını kaldırıp biraz daha sağına koydu, peşine çatalının bıçağının tabağına paralel olduğundan emin oldu.

Halinde tavrında bir şey vardı, onun tanıdık sevecenliğine gölge düşüren bir şeydi bu.

"Hadi, ne duruyorsun. Başla bakalım. Afiyet olsun," dedi.

Sessizlik içinde yemeğimizi yedik. Konuyu açmasını, lafa girmesini sabırla bekledim. Arada yüzüme bakıyor, bir başlasa gerisini çorap söküğü gibi getirecek o ilk kelimeyi arıyordu. Bense duymak istemediğim bir şey söylememesi için içimden dua ediyordum.

Tabağındaki son lokmayı ağzına attı. Bir yudum su içti. Sandalyesinde gövdesini dikleştirdi. Önemli bir konuşma için hazırlanıyor gibiydi. Boğazını temizledi. Ben de nefesimi tuttum.

"Ben bu yaz kırk üç oluyorum Aliye," dedi küt diye.

Benim bir şey dememe fırsat vermeden, lafı biter bitmez aniden ayağa fırladı.

"Şarap içer miyiz?" dedi. "Ben yaptım. Sofra şarabı."

Sakinliğimi korumaya uğraşarak beklenmedik çıkışını başımla onayladım.

Lavabonun altındaki dolaptan kocaman bir bidon çıkardı.

"Aslında bunu sirke yapacaktım," dedi, "yanlışlıkla şarap oldu. Kasım başında üzümleri kaynatıp mayaladım, sonra bidonların ağzını kapadım, koydum dolabın içine. Sen koca kış hepsini unut! Geçende salataya koymak için açtım, bildiğin şarap! Bir de lezzetli olmuş ki. Senin kısmetinmiş, bak gördün mü?"

Şaşkınlıktan ne diyeceğimi bilemiyor, sadece seyrediyordum. Bütün bu olanlar nereye bağlanacak, gerçekten merak içindeydim.

Şarabından büyük bir yudum aldı. Ben de kendiminkinin tadına baktım, gerçekten de iyi tutturmuştu.

"Buraya bir belgesel ekibi geldi," diyerek hızlı bir giriş yaptı. "Geçen yaz. Bu bölgedeki tarihi evlerle ilgili bir fotoğraf projesi için gelmişler. Birkaç hafta kaldılar burada. Bizimkiyle birlikte bir sürü evin fotoğrafını çektiler. Ne şeker şerbet insanlardı, bir görsen. Birlikte çaylar kahveler içtik, tabii ben rahat durur muyum, neler pişirdim onlara neler, bilirsin işte beni, bir girdim mi mutfağa, artık ne oluyorsa, resmen kendimi kaybediyorum..."

Daha fazla dayanamadım, dayanılacak gibi değildi, "Handan, konuyu nereye getireceksin, öldürdün meraktan," dedim.

Bardağı kafasına dikip yenisini doldurdu, ondan da büyücek bir yudum alıp sözüne devam etti.

"Tamam, tamam. Uzatmadan anlatayım o vakit. Bunlar işleri bitince tası tarağı toplayıp gittiler. Birkaç hafta sonra postayla bir zarf geldi eve. İçlerinden genç-ten bir kızla uzun uzun sohbet etmiştik. Zarf ondandı. Açtım baktım, içinde bir fotoğrafım. Bahçede çekmiş-ti. Kameriyede otururken. O fotoğrafı göndermiş. Dur bulayım, sen de gör..."

Kalktı, mutfağın içinde dört döndü, ıvır zıvır ne varsa kaldırdı, altına baktı.

"Yok vallahi, nereye soktum acaba?"

Dolapların kapaklarını açıp açıp kapatıyor, kendi kendine söyleniyordu. Nihayet araştırmasından vaz-geçip oturdu.

"Neyse, bulurum bir ara..." deyip arkasına yas-landı, derin bir nefes aldı. Nihayet "Ben..." dedi, "şey yaptım... Aldım fotoğrafı, önce şeye koydum... Vitrin var ya... Oraya... Diğer fotoğrafların yanına..."

Yutkundu.

"İşte o zaman bir şey oldu..."

Aniden durdu. Devam edemedi sözlerine. Gözleri-nin dolduğunu gördüm.

"Ne oldu, Handan?"

"Vitrinde bir fotoğrafımız var ya bizim. Hani kame-riyede oturuyoruz hep birlikte. Annem, sen, ben."

"Evet."

"Hani annem sandalyede oturuyor, biz önünde, yere oturmuşuz. Annemin üzerinde mavi çiçekli elbi-

sesi var. Hatırladın mı? Hani kol ağızları, etekleri farbalalı olan."

Fotoğrafı da elbiseyi de hatırlamıştım. Seher çekmişti. Annemle son fotoğrafımızdı.

"Fotoğrafçı kızın gönderdiği fotoğrafta ben de kameriyede oturuyorum. Tesadüf bu ya, üzerimde o mavi çiçekli elbise var. İki fotoğrafı vitrinde yan yana koyunca bir şey oldu, Aliye. Nasıl anlatsam bilmiyorum... Aynı sandalye, aynı kameriye, aynı elbise... İki fotoğraf da aşağı yukarı aynı yerden çekilmiş... Birinde ben, birinde annem oturuyor... Aynı yaştayız," dedi ağlamaya başladı.

"Ah, Handan..."

Onu yıllardır ilk kez ağlarken görüyordum. Ne yapacağımı bilemedim, kalkıp sarılmaya çalıştım, beceremedim, elimi omzuna koydum.

"Bana," dedi, cümlesini ancak uzun bir sessizliğin ardından tamamlayabildi, "yolun sonuna gelmişim gibi geliyor, Aliye."

"Deme öyle ne olur..."

"Benim hikâyem bu kadarmış gibi geliyor. Ben bu kadarını hayal edebildim çünkü. Gerisi yok ki," dedi yüzünü ellerinin arasına gömdü.

Küçük omuzları titriyor, hıçkırıkları sözlerini boğuyordu.

Yanında diz çöktüm. "Tamam," diyebildim sadece. "Tamam, ben buradayım, ağlama artık."

Birden başını kaldırdı, toparlandı, "Ben iyiyim, beni merak etme," dedi, elbisesinin eteğiyle gözlerini silerken, peşine ekledi, "Dolapta kabak tatlısı var, yer misin?"

Hayır anlamında başımı salladım.

İyi değildi. Kendi elleriyle kurduğu saat durmak üzereydi. Kırk üç yaşına kadar annemin ayak izlerini takip etmiş, ancak izler bir su kenarında kaybolmuştu. Onu kaybettiği yerden sonrasını bilmiyordu. Buradan nereye gidecekti şimdi? Buradan sonrasını hayal etmesi, kendine sıfırdan bir gelecek resmetmesi, ilk kez bilmediği bir yoldan gitmesi gerekiyordu.

Şarap bidonuna uzandım, bardaklarımızı doldurdum. Bir yudum aldım. Ona da içmesini işaret ettim. Söz dinledi.

"Handan," dedim, "sen Handan'sın. Annem değilsin."

Bugüne dek hiç girmediğimiz bir yola girmek üzere olduğumuzu hissediyordum. Belki yaralı kurtulacaktık bu çarpışmadan ama yüz yıldır kaçtığımız şeylerle yüzleşmenin zamanı gelmiş görünüyordu.

"Yolun bittiği falan yok. Artık yola kendin olarak devam etmen gerekiyor sadece. Artık bu elbiselerden vazgeçmen, belki bu evi satıp başka bir yere yerleşmen ve baştan başlaman gerekiyor."

İçimden geçenleri bu kadar hızla üzerine boca etmeme ben de şaşırmıştım.

Bana ağlamaktan kızarmış çocuk gözleriyle baktı. Elleriyle elbisesinin inci düğmelerine dokundu.

"Biliyorum, söylemesi kolay, yapması zor. Ama bunu denemek zorundasın."

Birden ciddileşti.

"Bir valiz yapıp gitmekle oluyor mu yani? Kaçılıyor mu üzüntüden? Sen kaçabildin mi, Aliye? Gidince yoluna girdi mi her şey?"

"Peki, bu eve kapanıp ölü taklidi mi yapacaksın? Böylesi daha mı iyi?"

Daha fazla dayanamadı. Ayağa kalktı. Pencerenin önüne kaçtı. Dışarı baktı. Bahçe karanlıktı.

"Bahçeye bakmayı neden bıraktın?" diye sordum.

Döndü, yine ağlıyordu.

"Ben ölünce ne olacak bu güllerin, bu yaseminlerin, bu petunyaların hali? Ha? Kim biçecek çimleri, kim sulayacak, kim süpürecek kuruyup dökülmüş yaprakları? Annemden sonra ben vardım. Hepsiyle tek tek ilgilendim, hayatımı adadım bu bahçeye. Benden sonra kim var?"

Gittim yanına, bu sefer sarıldım.

"Günbegün solup gittiklerini gördükçe kahrolmadım mı sanıyorsun. Şimdiden alışsınlar bensizliğe. Başlarının çaresine baksınlar."

Handan, bile isteye planlamıştı bu viraneliği. Elini sürmediği bahçe gözlerinin önünde yabana dönmüş, böylece kendisinden sonra ne hale geleceğini görmüştü. Gözü arkada kalmayacaktı. Hayatta kalmayı başaranlar da bakacaklardı kendi başlarının çaresine. Konuşmuştu hepsiyle. Anlatmıştı uzun uzun. İnsanla nebatat arasında küslük olmazdı ya zaten. Anlarlardı onu. Bakarsın duvarı aşar da ormana karışırlardı, o zaman her şey çok daha kolay olurdu. Hem zaten onlara inancı büyüktü. Kurudu sanırdın, iki damla yağmurla, hop, yeniden yeşerirlerdi.

"Beni neden aramadın?"

Kollarımdan sıyrıldı. Yüzüme bakmadan kendi kendine güldü. Bir şey demedi. Ne desindi zaten.

"Handan, bir kez olsun gücenmedin mi bana sahi? Hiç mi kızmadın?"

"Boşver bunları şimdi," dedi, elleriyle yüzünü sildi, "Çay demleyeyim mi bize? Şöyle güzel bir çay içelim. Geç oldu zaten. Sonra da yatarız."

"Hayır, çay may demleme."

Masaya yürüdü, boşları toplamaya koyuldu bu sefer.

Arkasından yetiştim, koluna yapıştım. "Bırak ne olur, sonra birlikte toplarız."

"Dur dur, iki dakikada toplarım ben şimdi."

"Handan," deyip kolunu sıktım. Biçare sandalyesine çöktü.

Eliyle masanın örtüsünün kırışıklıklarını düzeltmeye başladı.

"Handan, bana kızabilirsin. Bana küsebilirsin. Benden nefret edebilirsin."

"Sana kızgın değilim."

"Sana inanmıyorum."

Yeniden ayaklandı, başı döndü, masaya tutundu. "Ben bir çay demleyeyim en iyisi. Çok içtik," dedi.

"Tamam," dedim, "demle hadi."

Çayın altını yaktı, geldi oturdu karşıma. Bir süre hiç konuşmadan durduk öyle. Dışarıda hiç ses yoktu. Esinti tamamen durmuştu. Çaydanlık arkamızda yavaştan fokurduyor, demliğin ağzından yükselen ince buhar bizi etrafımızdaki her şeyle birlikte fasit bir çemberin içine alıyor, dünyadan çok uzakta bir ıssızlığın içinde yalnız bırakıyordu. Mekânla birlikte zamanın çizgileri de silikleşmişti, başka hiçbir yere köprü atmayan bir gerçekliğin içindeydik artık. Bu başbaşalığı ha-

tırlıyordum. Koridordaki saat ikiyi vurdu. Uzakta bir köpek havladı.

"Bunca yıl ne yaptın bu evin içinde?" dedim. "Hiç birini aramadın mı yanında?"

"Aramaz mı insan... Arar elbet."

"Ya nasıl soğuttun kalbini? Sevinince kiminle sevindin?"

Bir şey diyecek oldu, sustu. Gözlerimin içine baktı. Orada küçük bir kıvılcım gördüm o an.

"Bana neden kızgın değilsin?"

"Hepsi geçti, gitti. Tamam, belki yan yana olsaydık, gitmeseydin buradan, başka olurdu her şey. Ama sana kızgın değilim."

Ağlıyordu yine. Gözyaşları yanaklarından süzülüyor, elbisesini benekliyordu.

"Bana kızabilirsin, Handan. Buna hakkın var. Sesini yükseltip bağırabilirsin bana, istersen küfür bile edebilirsin. Bana hep iyi davranman gerekmiyor."

"Ne olur, dur artık."

"Benim kadar korkunç biri olma, tamam, ama birazcık kız bana ne olur, biraz öfkelen, azıcık sesini yükselt!" Sesim planladığımdan yüksek çıkmıştı.

Elini uzatıp omzuma vurdu. Çocuk gibi, acıtamadan. "Aptal şey seni!" dedi.

Peşine hiç beklenmedik, kontrolsüz bir kahkaha fırladı dudaklarının arasından.

O gülünce ben de güldüm. Ben gülünce o daha çok güldü. Dengesi bozuldu, yere yuvarlandı.

Düştüğü yerden, "Evet," dedi, "korkunç birisin gerçekten de!" Hâlâ gülüyordu.

"Kalk," dedim, "kalk, çay koy. Rezil kadın, içtin içtin, yuvarlandın yerlere."

Bardakları masaya getirirken, "Senden bir isteğim var benim..." dedi. Diyeceklerini kimse duymasın ister gibi fısıldıyordu.

"Söyle."

"Saçlarımı boyar mısın?"

"Boyarım tabii."

"Belki azıcık da modelini değiştiririz. Kâkül yakışır mı sence bana?"

Fırının camındaki yansımasına baktı, saçlarını düzeltti.

"Yakışabilir, deneriz," dedim.

"Gelsene benimle."

Elimden tutup beni annemin odasına götürdü. Buraya en son ne zaman girdiğimi hatırlamıyordum. Yatak yapılı, üzerinde saten örtüsüyle öylece duruyordu. İçeride hâlâ aynı koku. Handan gayet sakince yatağın çevresinden dolanıp gardırobun yanına vardı, kapaklarını açtı. İçeride ne var ne yok tek tek yatağın üzerine indirmeye başladı. Annemin kazaklarını, elbiselerini, eteklerini nizami şekilde yan yana diziyor, dolap boşaldıkça daha da hızlı hareket ediyor, muhtemelen bu işi şimdi halletmezse bir daha hiç başaramayacağını düşünüyordu. Sonra valizleri getirdi, bütün giysileri içlerine doldurdu, çeke çeke koridora çıkardı. Kafası karışmıştı. Kararlı davranmaya çalışıyordu ama yaptığı şeyin ona çok fazla geldiğini görebiliyordum. Gözlerini valizlerden zorla kaçırıp bana baktı. Yanakları pembe pembe olmuştu. Yüzündeki ifadeye tezat bir

sesle, "Oh!" dedi, "Vallahi üzerimden büyük bir yük kalktı." Valizleri sokak kapısına doğru sürüklemeye başladı.

"Handan, sana bir şey diyeceğim. Ama ne olur kızma bana," dedim.

Durdu, nefes nefese kalmıştı.

"Söyle, kızmam."

"Hayatının sonuna kadar anneme benzeyebilirsin. Onun elbiselerini istediğin kadar giyebilirsin, saçların da aynı onunkiler gibi kalabilir."

Döndü, odaya, odadaki boş gardıroba baktı. Bir şey demedi.

"Düşünüyorsun. Düşünme. İçinden ilk geçeni söyle bana," dedim.

"Yatalım mı artık?"

* * *

Uyandığımda güneş daha doğmamıştı. Mutfakta uyumuştuk. Ben koltukta, Handan yere attığımız minderlerin üstünde. Gece bir ara yanına kıvrılmıştım, kenara kayıp yer açmıştı bana. Battaniyeye dolanmış, derin nefesler alarak uyuyordu şimdi. Ağzı hafif aralık, yüzünde yastık izi. Yaşlandık sanıyordum, bu haliyle ne kadar küçüktü hâlâ.

Bahçe bütün gövdesini pencereye yaslamış, beni dışarı çağırıyordu. Sırtıma Handan'ın hırkasını alıp çıktım. Gökyüzü yavaş yavaş aydınlanıyordu. Sabah yıldızı ağaçların bir parmak üzerindeydi. Bahçe kapısını açıp ormana doğru yürümeye başladım.

Bir davul çalıyordu kafamın içinde. Kasaba iki yanımdan geçip giderken adımlarım bu içsel davulun vuruşlarını takip ediyor, beni bir yere götürüyordu. Bacaklarım sanki bir canavarın çene kemikleri, adımlarımı sonuna kadar açıp yürümüyorum da keskin dişlerimle ısırıyordum yeri. Büyük bir iştahla. Her adımda bir sonraki ısırığı hayal ederek.

Yılın bu zamanlarında efsunlu bir şey dolanırdı buralarda. Havada nefes alan tatlı bir şey. Bir sabah çat kapı gelirdi. Yaşarken bilmezdin hangi sabah, ama üzerinden biraz zaman geçince dönüp baktığında anlardın ki, o sabah onun geldiği sabahmış: Baharın ilk günü. Geçen yıl kuruyup geri çekildiği yollardan şenelerek geri gelirdi doğa. Toprak birkaç güne halı gibi yeşerirdi ayaklarının altında, deniz gardını indirirdi. Kış boyunca deliğine, kovuğuna saklanan hayat, yeniden burnunu uzatırdı gölgelerden. Toprağın içinde uyuyan börtü böcek ne varsa, onun gelişiyle insan içine çıkardı. Kekik, şevketibostan, adaçayı, yabani rezene, ısırgan, istifno, alagömeç, eşekdikeni, ebegümeci... Hepsi birbirine eklenerek kopan bin türlü koku, dağdan esen rüzgârla açık pencerelerden evlere dolardı. Bir körpelik gelirdi hayattan en vazgeçmişin üstüne bile. Yaşlısından gencine herkes öğle uykusundan uyanmış, iki yanağında iki gül açmış çocuklar gibi, sersem sepelek dolanırdı ortalıkta. Kışın sert rüzgârlarının dövdüğü yaşlı sokaklar kuş sesleriyle dolardı. Hiç kötü bir şey yaşanmamış, tek bir insanın kalbi bir kerecik olsun kırılmamış, kimse ölmemiş gibi öterdi kuşlar. O vakit hiç durulmazdı içerilerde.

Ormanın kıyısına vardığımda yola taşan çalıların arasında patika gösteriverdi kendini. Toprağa ayağımı değdirmemle sanki iki yana açıldı ağaçlar. Tepeye doğru hafifçe yükselen patikayı tırmanmaya başladım hemen. Sağlı sollu çevreleyen dikenli çalıların içinde yaşam kıpırdanıyordu.

İki yaprağın arasında yeşil, incecik bir kuyruk ben daha başımı o yana çevirmeden yok oluverdi. Hışırtısını dinleyip çocukluğumdan iyi bildiğim kuyruğu hayal ettim; limon küfü renginde, üzeri kadifemsi.

Dallarının altındaki her şeyi alacalı gölgesiyle kucaklayan yüksek çamların birinden bir kuş seslendi sonra. Birini çağırır gibi. Görmek istedim onu, yukarı baktım. Hemen başımın üstünde, artık kuşsuz bir dal hafifçe sallanıyordu.

Orman bin gözüyle beni seyrediyor, bin kulağıyla beni dinliyordu. Ensemde nefes alıyordu. Beni hatırlamıştı.

Çam ağaçlarının arasından, saçlarımı alçak çam iğnelerine taratarak, denize tepeden bakan çıplak açıklığa kadar tırmandım. Yukarıya vardığımda artık boydan boya karşımdaydı. Dalgasızdı. Baharla yüzü aydınlanmaya başlamıştı.

Kendimi bayır aşağı bırakmadan, her seferinde sırtımı yaslayıp soluklandığım kayayı buldum. Arazinin deniz kıyısına doğru eğiminin başladığı yerdeydi tam. Toprağa oturup sırtımı ona yasladım, yüzümü denize döndüm. Güneş yüzünü göstermiş, mordan turuncuya uzanan ışınlarıyla ufuk çizgisinin üzerine tırmanıyordu. Burası benim ilk denizimdi. Yıllar içinde başka

başka sulara, başka kıyılardan bakmış, başka kayalara yaslamıştım sırtımı. Şimdi ona geri dönmüştüm. Hiçbir şey yüreğimi burası kadar doldurmamıştı.

Bir süre sonra az evvel çıktığım tepeden bu kez başka bir patikayı takip ederek kendimi bayır aşağı bıraktım. Ne yöne gideceğimizi benden iyi bilen kaslarımın hafızasına güveniyordum. Yolun sonunda bizi deniz bekliyordu.

Suyun kenarına vardığımda nefes nefeseydim, terlemiştim. Üstümü çıkarıp girdim, dizlerime varasıya ilerledim. Soğuktu. Yuvarlacık, ipekten taşların üzerinde durdum bir süre. Sonra birkaç adım daha attım, suyun karnıma kadar yükselmesine izin verdim. Sonra birkaç adım daha. Taşlar seyreldi, yumuşak kum başladı. Parmak uçlarımın yerle teması kesilince, hafifçe dizlerimi kırarak tamamen içine girdim. Ayaklarımın altındaki kumu iterek daldım. Deniz beni derhal kucakladı.

Suyun içinde gözlerimi açtım. Denizin derinleştiği, kıyıdan uzaklaştıkça önce laciverte, sonra siyaha döndüğü yöne baktım. Çocukken yapardım bunu. Suyun nereye kadar gittiğini merak ederdim. Handan denize girmezdi. Çekinirdi sudan. Kıyıda oturup beni seyrederdi. Ben ufukta kara bir nokta olunca el sallar, "Dön artık!" diye bağırırdı.

Kafamı sudan çıkarıp etrafa baktım. Kıyıdan uzaklaşmıştım epey. Geri yüzdüm. Ayaklarım taşlara konar gibi değdi. Kıyıya doğru yürüdüm. Kendimi ılık taşların müşfikliğine sırtüstü bıraktım. Gözlerimi kapadım.

Uyandığımda güneş tepeye yaklaşıyordu, sokulgan ışınları ısırmaya başlamıştı. Rüzgâr giysilerimi çam-

ların oraya savurmuştu. Kalkıp giyindim, gerisingeri yokuşu tırmanmaya başladım.

Sokağa girince hortumun sesini duydum. Handan bahçeyi suluyordu. Su şırıltısı ölmeye durmuş bahçeyi bir anda yaşayan bir yere dönüştürmüş, bitkiler şimdiden yüzlerini hayata çevirmişti. Bir yandan bir şarkı mırıldanıyordu Handan. Sesi kötüydü ama güzel olsa böyle hoş gelmezdi kulağa. Şarkısı çoğaldıkça çoğalıyor, dalların arasında dolanarak bütün bahçeyi görünmeyen kollarıyla kucaklıyordu. Bütün çiçekleri, o çiçeklerde annemi, babamı, beni tek tek öpüyordu sanki. Boynu bükük gülleri, taş merdivende patlayan erikleri, sakız sardunyaların kurumuş yapraklarını okşuyordu.

Bahçe kapısında beni görünce, "Denize gittin, di'mi?" dedi. "Soğuktur daha ama tuzlu su iyi gelmiştir."

Sonra süpürgenin yerini işaret etti başıyla. O bahçeyi sularken ben kuru yaprakları süpürdüm.

Her yeri iyice suladığına emin olunca musluğu kapattı. Taş merdivenin en alt basamağına oturdu. Yanakları yine pembeleşmiş, saçları eğilip kalkmaktan tel tel dağılmıştı. O kadar güzel görünüyordu ki. Öyle genç. Üzerinde o mavi çiçekli elbise.

"Gelsene," dedi, "otur, dinlen azıcık."

Ona bakınca sevgiyle titredi içim. Ne güzel şeydi kardeşi olmak. Her şeye rağmen ne eksiksiz bir histi.

Gittim, yanına oturdum. Bana yenilebilir vaziyette bir erik buldu ağacın dibinden. Isırdım. Beş yaşındaydım şimdi. Annem bize ortası kuş desenli emaye bir tabak vermiş, içinde üç bana, üç ona, altı tane erik.

"Çeşmede yıkayın da yiyin," diyor, yıkıyoruz. Sular dirseklerimizden akıyor. Uzun geçen kıştan sonra güneşe ilk kez çıkardığımız beyaz ayaklarımız ıslanıyor. Serin taşın üstünde dört beyaz balık oluyor ayaklarımız. Kıkırdıyoruz.

"Dikenim çiçek açmış, gördün mü?" dedi Handan. Mutfak penceresinin denizliğindeki dikeni işaret etti. Pembe bir çiçek patlamıştı dallardan birinin ucunda.

"Aylarca yanından geçtim gittim, yüzüne bakmadım, bir çift laf olsun konuşmadım. Ne yaptı etti, açtı o çiçeği."

"Kal demiş sana."

Güldü.

"Bugün birlikte bir girişiriz, akşama kadar mis gibi yaparız bahçeyi. Olur mu? Sen de gece biner, dönersin işine gücüne."

"Bir gece daha kalacağım. Haber veririm dükkâna. İdare ederler."

"Daha çok gel artık."

"Söz."

"Hadi bakalım, kahvaltı vakti. Acıkmışsındır. Deniz acıktırır insanı."

O önde ben arkada içeri girdik. Dün akşam kapının ağzına kadar getirip bıraktığı valizler ortadan kaybolmuştu.

Kahvaltı masasında "Handan," dedim, "sana bir şey diyeceğim."

"Söyle."

"Dolaptaki giysiler var ya..."

"Evet..."

"İşte onlar annemin değil artık, senin."

Minnetle baktı gözlerimin içine.

"Bir şey daha var... Sen dün akşam deyince düşündüm de kâkül pek yakışır sana. Keseyim mi gitmeden? Beğenmezsen uzatırsın yine."

"Yaaa," dedi, çocuk gibi sevindi.

"Boyarız da istersen."

"Kızıl yapalım mı, ha, şarap kızılı?"

"Yapalım, şöyle alev alev bir kızıl çok güzel olur sana."

Mekânın hunharca talan edildiği, bir yere ait olmanın zorlaştığı, hususi ya da kolektif belleğimizin sıfırlandığı zamanlarda, yerleşmenin, kendine bir ev icat etmenin ve kök salmanın insaniyeti üzerine öyküler...

Melisa Kesmez üçüncü kitabı *Nohut Oda*'da insanın bitmek bilmeyen yuva arayışına bir güzelleme yaparken, içimizde büyüttüğümüz, bazen kadim bir yara gibi sürekli sızlayan, bazen de eski şiddetini yitiren öfke ve hesaplaşmaların hemen yanı başında aşkın ve inceliklerin filizlendiğini bir kez daha hatırlatıyor.

Her şeye rağmen kendi kozasını örmekten vazgeçmeyenlere...

@selyayincilik
ilik.com